

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

NACRT

PRIJEDLOG ZAKONA O REVIZIJI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, srpanj 2016.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O REVIZIJI

POGLAVLJE I. TEMELJNE ODREDBE

Sadržaj i područje primjene Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se obavljanje revizorskih usluga, osobe ovlaštene za obavljanje revizorskih usluga, uvjeti za obavljanje revizorskih usluga, izdavanje i oduzimanje odobrenja za rad osobama ovlaštenim za obavljanje revizorskih usluga, registri, revizijski odbor, nadzor nad osobama ovlaštenim za obavljanje revizorskih usluga i drugim subjektima nadzora, te se utvrđuje nadležno tijelo i njegove ovlasti.

Prijenos propisa Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (Tekst značajan za EGP)(SL L 157, 9. lipnja 2006.) kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2014/56/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2006/43/EZ o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja (Tekst značajan za EGP) (SL L 158, 27. svibnja 2014.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 2006/43/EZ).

(2) Ovim se Zakonom detaljnije uređuje provođenje Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2005/909/EEZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 158, 27. svibnja 2014) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 537/2014).

Korištenje pojmova s rodnom značenjem

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Pojmovi

Članak 4.

Pojmovi u ovome Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. „*revizorske usluge*“ su zakonska revizija, druge revizije financijskih izvještaja, revizijski uvid u financijske izvještaje, ostali revizijski angažmani s izražavanjem uvjerenja te usluge

povezane s revizijom financijskih izvještaja. Revizorske usluge obuhvaćaju i druge poslove čije je obavljanje posebnim propisom povjereno revizorskim društvima

2. „*revizija financijskih izvještaja*“ je provjera i ocjenjivanje godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja i drugih financijskih izvještaja te podataka i metoda korištenih prilikom njihovog sastavljanja i na temelju toga, davanje neovisnog stručnog mišljenja o tome prikazuju li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama istinit i objektivan prikaz financijskog stanja i uspješnosti poslovanja u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja. Revizija financijskih izvještaja obuhvaća zakonsku reviziju i druge revizije financijskih izvještaja

3. „*revizijski uvid u financijske izvještaje*“ je angažman u okviru kojeg ovlaštenu revizor i revizorsko društvo navodi je li na temelju postupaka koji ne pružaju sve dokaze koji su potrebni u slučaju obavljanja revizijskog uvida uočio nešto zbog čega smatra da financijski izvještaji nisu pripremljeni u svim značajnijim odrednicama u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja

4. „*zakonska revizija*“ je revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja koja se:

a) zahtijeva na temelju prava Europske unije

b) zahtijeva na temelju propisa Republike Hrvatske ili

c) dobrovoljno obavlja na zahtjev malih poduzetnika ako je po opsegu i sadržaju jednakovrijedna s revizijom koja se provodi u skladu s podtočkom b) ove točke

5. „*nadležno tijelo*“ je tijelo koje je nacionalnim propisom imenovano kao odgovorno za uređenje i/ili nadzor ovlaštenih revizora, samostalnih revizora i revizorskih društava. U Republici Hrvatskoj u smislu ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014 nadležno tijelo je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

6. „*revizorsko društvo*“ je pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj osnovana kao trgovačko društvo u jednom od pravnih oblika u skladu sa zakonom kojim se uređuju trgovačka društva i koje ima odobrenje za rad koje je izdala Agencija u skladu s odredbama ovoga Zakona

7. „*samostalni revizor*“ je ovlaštenu revizor koji ima odobrenje za rad u obliku samostalne djelatnosti koje je izdala Agencija u skladu s odredbama ovoga Zakona

8. „*revizorsko društvo iz druge države članice*“ je pravna osoba i/ili neki drugi subjekt bez obzira na njegov pravni oblik iz druge države članice koja ima odobrenje za rad nadležnog tijela te druge države članice i koju je registrirala Agencija u skladu s odredbama ovoga Zakona

9. „*ovlaštenu revizor*“ je fizička osoba koja ima odobrenje za rad koje je izdala Agencija u skladu s odredbama ovoga Zakona

10. „*ovlaštenu revizor iz druge države članice*“ je fizička osoba koja ima odobrenje za rad nadležnog tijela te druge države članice i koja ima odobrenje za rad za obavljanje zakonske revizije koje je izdala Agencija u skladu s odredbama ovoga Zakona

11. „registracija“ je postupak potvrđivanja revizorskog društva iz druge države članice, subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji i revizora u trećoj zemlji koji provodi Agencija u skladu s odredbama ovoga Zakona

12. „subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji“ je subjekt, bez obzira na njegov pravni oblik, koji na temelju ovlaštenja izdanog u trećoj zemlji obavlja reviziju godišnjih financijskih izvještaja ili godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva sa sjedištem u trećoj zemlji, osim subjekta koji je registriran na osnovi odobrenja za rad kao revizorsko društvo u nekoj državi članici u skladu s propisima te države članice

13. „revizor u trećoj zemlji“ je fizička osoba koja na temelju ovlaštenja izdanog u trećoj zemlji obavlja reviziju godišnjih financijskih izvještaja ili godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva sa sjedištem u trećoj zemlji, osim osobe koja je registrirana na osnovi odobrenja za rad kao ovlašteni revizor u nekoj državi članici u skladu s propisima te države članice

14. „revizor grupe“ je revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja

15. „mreža“ je šira struktura:

a) koja je usmjerena na suradnju i kojoj pripada revizorsko društvo i

b) koja je jasno usmjerena na podjelu dobiti i troškova, ili čiji su članovi povezani vlasnički, ili su pod zajedničkom kontrolom ili upravom ili koja ima zajedničke politike i postupke za kontrolu kvalitete ili zajedničku poslovnu strategiju ili koristi zajedničko zaštićeno ime ili značajan dio stručnih resursa

16. „povezano društvo revizorskog društva“ je svaki subjekt koji je, neovisno o pravnom obliku, povezan s revizorskim društvom članski, zajedničkom kontrolom ili upravom

17. „revizorsko izvješće“ je izvješće neovisnog revizora koje izdaje revizorsko društvo u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima i odredbama ovoga Zakona

18. „Međunarodni računovodstveni standardi“ su Međunarodni računovodstveni standardi, Međunarodni standardi financijskog izvještavanja i pripadajuća tumačenja, naknadne promjene tih standarda i tumačenja koje je usvojio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i koje je usvojio i objavio Europski parlament i Vijeće Europske unije

19. „Međunarodni revizijski standardi“ su Međunarodni revizijski standardi, Međunarodne smjernice revizijske prakse, Međunarodni standardi za angažmane uvida, drugi angažmani s izražavanjem uvjerenja, odnosno za povezane usluge i Međunarodni standardi kontrole kvalitete ako su navedeni standardi i smjernice usvojeni od strane Odbora za Međunarodne standarde revidiranja i izražavanja uvjerenja (IAASB) te prevedeni i objavljeni u Narodnim Novinama ili ako su propisani pravom Europske unije. U smislu ovoga Zakona Međunarodnim revizijskim standardima smatraju se i odredbe kodeksa etike za profesionalne računovođe koje donosi Međunarodni odbor za etičke standarde računovodstvene struke (IESBA) koji su prevedeni i objavljeni u Narodnim novinama ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona

20. „subjekt od javnog interesa“ je subjekt koji je kao takav određen zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika

21. „*glavni revizijski partner*“ je:

a) ovlaštenu revizora kojeg revizorsko društvo odredi za sudjelovanje u obavljanju određene zakonske revizije ili drugih revizorskih usluga kao glavnu odgovornu osobu za obavljanje zakonske revizije ili drugih revizorskih usluga u ime revizorskog društva

b) u slučaju revizije grupe, najmanje onaj ovlaštenu revizora kojeg revizorsko društvo odredi kao glavnu odgovornu osobu za obavljanje zakonske revizije ili drugih revizorskih usluga, ako je to primjenjivo na razini grupe, te ovlaštenu revizora koji je određen kao glavna odgovorna osoba na razini značajnih ovisnih društava ili

c) ovlaštenu revizora koji potpisuje revizorsko izvješće

22. „*partner*“ je ovlaštenu revizora koji u skladu s unutarnjom organizacijom revizorskog društva ima određena ovlaštenja i odgovornosti u organizaciji, upravljanju i nadzoru nad obavljanjem revizorskih usluga

23. „*profesionalna skeptičnost*“ je pristup koji podrazumijeva pronicljivost, spremnost na prepoznavanje stanja koje može ukazivati na moguće pogrešno prikazivanje zbog pogreške ili prijevare te pažljivu procjenu dokaza prikupljenih tijekom revizije

24. „*srednji poduzetnik*“ je poduzetnik koji je kao takav određen zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika

25. „*mali poduzetnik*“ je poduzetnik koji je kao takav određen zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika

26. „*država članica*“ je država članica Europske unije ili država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru

27. „*treća zemlja*“ je država koja nije država članica

28. „*matična država članica*“ je država članica u kojoj je ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu izdano odobrenje za rad u skladu s propisima te države članice

29. „*država članica domaćin*“ je država članica u kojoj je ovlaštenu revizora koji ima odobrenje za rad u matičnoj državi članici dobio odobrenje za rad, odnosno u kojoj je revizorsko društvo koje ima odobrenje za rad u matičnoj državi članici registrirano u skladu s propisima te države članice domaćina

30. „*osoba koja ne obavlja revizijsku djelatnost*“ je fizička osoba koja tijekom donošenja odluka u okviru javnih ovlasti Agencije te tijekom razdoblja od tri godine neposredno prije tog razdoblja nije provodila zakonske revizije, nije imala glasačka prava u revizorskom društvu, nije bila član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela revizorskog društva te nije bila zaposlena ili na neki drugi način povezana s revizorskim društvom

31. „*EBA*“ je Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo, osnovano Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), izmjeni Odluke broj 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/78/EZ

32. „EIOPA“ je Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje, osnovano Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ

33. „ESMA“ je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala, osnovano Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), i izmjeni Odluke broj 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ

34. „CEAOB“ je Odbor europskih tijela za nadzor revizije osnovan Uredbom (EU) br. 537/2014.

Osobe ovlaštene za obavljanje revizorskih usluga

Članak 5.

(1) Revizorske usluge u Republici Hrvatskoj obavlja revizorsko društvo koje ima odobrenje za rad Agencije.

(2) Zakonsku reviziju u Republici Hrvatskoj osim revizorskog društva iz stavka 1. ovoga članka obavlja i revizorsko društvo iz druge države članice koje je registrirala Agencija.

(3) Revizorske usluge u revizorskom društvu obavljaju ovlaštene revizori koji moraju biti zaposleni u revizorskom društvu.

(4) Ovlaštene revizor iz druge države članice može obavljati zakonsku reviziju u Republici Hrvatskoj ako ima odobrenje za rad koje je izdala Agencija.

(5) U obavljanju pojedinih revizorskih usluga u revizorskom društvu mogu sudjelovati i osobe koje nisu ovlaštene revizori ako njihov rad planira i nadzire glavni revizijski partner.

(6) Revizorske usluge obavljaju se neovisno, samostalno i objektivno u skladu s ovim Zakonom, Međunarodnim revizijskim standardima, drugim propisima i pravilima.

Primjena odredbi na samostalnog revizora, neprofitne organizacije i druge institucije

Članak 6.

(1) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na revizorsko društvo na odgovarajući način se primjenjuju i na samostalnog revizora, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na organe upravljanja u trgovačkim društvima na odgovarajući način se primjenjuju i na organe upravljanja u neprofitnim organizacijama i drugim institucijama koje su obveznici zakonske revizije.

POGLAVLJE II.

ODOBRENJE ZA RAD OVLAŠTENOM REVIZORU, SAMOSTALNOM REVIZORU I REVIZORSKOM DRUŠTVU

Odobrenje za rad ovlaštenom revizoru

Članak 7.

(1) Agencija će izdati odobrenje za rad za obavljanje revizorskih usluga fizičkoj osobi koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. završila je najmanje preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij i specijalistički diplomski stručni studij, čijim završetkom je stekla najmanje 300 ECTS bodova, ili sveučilišni studij čijim je završetkom stekla visoku stručnu spremu
2. ima položen revizorski ispit
3. ima najmanje tri godine radnog iskustva u obavljanju revizorskih usluga pod nadzorom ovlaštenog revizora nakon položenog revizorskog ispita i
4. ima dobar ugled.

(2) Odobrenje za rad je javna isprava.

(3) O zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad Agencija će odlučiti u roku od dva mjeseca od dana zaprimanja urednog zahtjeva.

(4) Ako podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad u roku koji odredi Agencija ne ukloni nedostatke zahtjeva u skladu sa zaključkom, smatrat će se da je odustao od zahtjeva.

(5) Nakon izdavanja odobrenja za rad fizička osoba stječe naziv ovlaštenog revizora.

(6) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati sadržaj i način podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru.

Podnošenje zahtjeva Agenciji

Članak 8.

Agencija je dužna osigurati da podnositelj zahtjeva iz članka 22., 25., 27. i 29. ovoga Zakona može putem jedinstvene kontaktne točke za usluge, uspostavljene u skladu sa zakonom kojim se uređuju usluge, pribaviti sve potrebne obrasce i obaviti sve potrebne radnje u svrhu ishoda odobrenja za rad, što uključuje predaju zahtjeva elektroničkim putem, odnosno upisa u registar i ishoda odobrenja za rad elektroničkim putem, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Revizorski vježbenik i pomoćnik

Članak 9.

(1) Revizorski vježbenik je fizička osoba koja ispunjava uvjet iz članka 7. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona i koja je upisana u registar revizorskih vježbenika.

(2) Revizorski vježbenik sudjeluje u obavljanju revizorskih usluga pod nadzorom ovlaštenog revizora uz uvjet da je u radnom odnosu ili na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa u revizorskom društvu, a radi u punom radnom vremenu.

(3) Revizorski vježbenik obavlja praktičan rad pod vodstvom mentora ovlaštenog revizora.

(4) Fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka može u svojstvu revizorskog vježbenika biti upisana u registar revizorskih vježbenika najduže pet godina.

(5) Revizorski pomoćnik je fizička osoba koja je položila revizorski ispit i koja pod nadzorom ovlaštenog revizora obavlja revizorske usluge do stjecanja uvjeta za dobivanje odobrenja za rad ovlaštenog revizora uz uvjet da je u radnom odnosu u revizorskom društvu u punom radnom vremenu.

Dobar ugled

Članak 10.

(1) Dobar ugled u smislu ovoga Zakona ima fizička osoba:

1. koja nije pravomoćno osuđena za kaznena djela:

a) protiv imovine (osim za kazneno djelo neovlaštene uporabe tuđe pokretne stvari i kazneno djelo oštećenja tuđe stvari) kod kojih se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti (glava XXIII.), protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (glava IX.), protiv života i tijela (glava X.), protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja (glava XII.), protiv spolnih sloboda (glava XVI.), protiv gospodarstva (glava XXIV.), protiv računalnih sustava, programa i podataka (glava XXV.), kaznena djela krivotvorenja (glava XXVI.), protiv službene dužnosti (glava XXVIII.), protiv pravosuđa (glava XXIX.), iz Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15)

b) protiv života i tijela (glava X.), protiv imovine (osim za kazneno djelo oduzimanja tuđe pokretne stvari i kazneno djelo uništenja i oštećenja tuđe stvari) kod kojih se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti (glava XVII.), protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (glava XIII.), protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja (glava XXI.), protiv vjerodostojnosti isprava (glava XXIII.), protiv službene dužnosti (glava XXV.), protiv pravosuđa (glava XXII.), kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, i to kazneno djelo povrede prava na rad i drugih prava iz rada i kazneno djelo povrede prava na zdravstvenu i invalidsku zaštitu (glava XI.), iz Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03 – odluka Ustavnog suda, 105/04, 84/05, 71/06., 110/07, 152/08 i 57/11), a koja su u pravnom kontinuitetu s kaznenim djelima iz Kaznenog zakona (Narodne novine br. 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15)

c) iz Zakona o tržištu vrijednosnih papira (Narodne novine, br. 84/02 i 138/06)

d) iz Zakona o kaznenim djelima protiv tržišta kapitala (Narodne novine, broj 152/08)

e) propisana zakonom kojim se uređuju trgovačka društva

f) propisana zakonom kojim se uređuju investicijski fondovi

2. koja nije pravomoćno osuđena za prekršaj ili kazneno djelo koji predstavlja grubo i trajno kršenje propisa iz nadležnosti Agencije i Hrvatske narodne banke ili srodnih nadzornih tijela iz država članica i trećih zemalja

3. koja nije više od tri puta pravomoćno kažnjavana za prekršaje iz područja obavljanja revizorskih usluga u zadnjih pet godina

4. kojoj nije zbog nepoštivanja odgovarajućih propisa oduzeta odgovarajuća suglasnost ili odobrenje za obavljanje određenih poslova prema zakonima koji su u nadležnosti Agencije i Hrvatske narodne banke

5. koja nije kao član uprave ili upravnog odbora teže ili sustavno kršila odredbe ovoga Zakona, propise donesene na temelju ovoga Zakona ili ostale propise kojima se uređuje revizija.

(2) Dobar ugled u smislu ovoga Zakona ima pravna osoba koja:

1. ispunjava uvjete iz stavka 1. točaka 1. do 4. ovoga članka
2. nema dospjeli porezni dug, dug za zdravstveno i mirovinsko osiguranje te dug za druge obvezne doprinose
3. nad čijom imovinom nije otvoren ili proveden stečajni postupak.

(3) Agencija će smatrati da dobar ugled nema pravna ili fizička osoba:

1. koja je pravomoćno osuđena ili protiv koje se vodi kazneni postupak za bilo koje od kaznenih djela koja nisu navedena u stavku 1. ovoga članka, a koja bi mogla utjecati na dobar ugled osobe
2. koja se nije dokazala svojim dosadašnjim profesionalnim radom i osobnim integritetom
3. čiji poslovni rezultati ugrožavaju ugled osobe
4. čija financijska stabilnost ugrožava ugled osobe
5. koja je pravomoćno osuđena, protiv koje je izrečena mjera ili protiv koje nadležni sudovi ili tijela vode postupke zbog nepravilnosti ili nepridržavanja bilo kojih propisa kojima se uređuje revizorska, bankovna, financijska ili osiguravateljska djelatnost ili kojima se uređuje tržište kapitala, financijski instrumenti ili instrumenti platnog prometa, propisa kojima se regulira pružanje financijskih usluga ili bilo kojih drugih propisa relevantnih za obavljanje revizorskih usluga, a što može dovesti u sumnju dobar ugled kandidata
6. za koju postoji neki drugi razlog za sumnju da nema dobar ugled.

(4) Pri procjenjivanju uvjeta iz stavka 3. ovoga članka Agencija će uzeti u obzir sve dostupne informacije vezane uz vrstu presude, stupanj u kojem se postupak nalazi i izjavljene pravne lijekove, izrečenu sankciju, učinke rehabilitacijskih mjera, postojeće otežavajuće i olakotne okolnosti slučaja, značaj prijestupa ili prekršaja, razdoblje koje je proteklo od vremena počinjenja djela i ponašanje osobe u tom vremenu, sve dostupne informacije o postupcima, nadzornim mjerama i prijavama nadležnim tijelima koje su provele ili provode Agencija ili Hrvatska narodna banka ili srodna nadzorna tijela iz država članica i trećih zemalja. Agencija će voditi računa i o većem broju lakših djela koja pojedinačno ne narušavaju, ali zajedno mogu narušiti dobar ugled osobe.

(5) Smatra se da osobe iz stavaka 1. do 3. ovoga članka imaju dobar ugled nakon što prestanu pravne posljedice presuda za kaznena djela i prekršaje iz stavaka 1. do 3. ovoga članka.

(6) Odredbe stavaka 1. do 5. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se i na državljane druge države članice ili treće zemlje te pravne osobe sa sjedištem u drugoj državi članici ili trećoj zemlji.

(7) Ovlašteni revizor i revizorsko društvo dužni su bez odgode obavijestiti Agenciju o nastupanju okolnosti iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka.

(8) Agencija će pravilnikom detaljnije propisati postupak i uvjete koje uzima u obzir pri procjeni dobrog ugleda iz stavka 3. ovoga članka te dokumentaciju koja se prilaže za potrebe utvrđivanja i procjene dobrog ugleda.

Revizorski ispit

Članak 11.

(1) Revizorskim ispitom dokazuje se sposobnost obavljanja revizorskih usluga, potrebna razina teoretskog znanja kandidata te mogućnost primjene tog znanja u praksi.

(2) Revizorskim ispitom su obuhvaćena najmanje sljedeća područja:

1. opća računovodstvena teorija i načela
2. propisi i standardi vezani uz pripremu godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja
3. Međunarodni računovodstveni standardi
4. financijska analiza
5. računovodstvo troškova i upravljačko računovodstvo
6. upravljanje rizicima i unutarnja kontrola
7. revizija i stručne vještine
8. propisi i profesionalni standardi u vezi s obavljanjem revizorskih usluga te ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima
9. Međunarodni revizijski standardi i
10. profesionalna etika i neovisnost.

(3) Osim područja iz stavka 2. ovoga članka revizorski ispit obuhvaća i sljedeća područja u mjeri u kojoj su relevantna za reviziju:

1. pravo društava i korporativno upravljanje
2. stečajni i slični pravni postupci
3. porezno pravo
4. građansko i trgovačko pravo
5. socijalno pravo i radno pravo
6. informacijska tehnologija i računalni sustavi
7. poslovna, opća i financijska ekonomija
8. matematika i statistika i
9. osnovna načela financijskog upravljanja trgovačkim društvima.

(4) Revizorski ispit organizira i provodi Hrvatska revizorska komora. Revizorski ispit se polaže prema programu u skladu s pravilnikom iz stavka 16. ovoga članka.

(5) Revizorski ispit provodi se najmanje jednom godišnje. Revizorski ispit polaže se na hrvatskom jeziku u pisanom obliku.

(6) Pravo na polaganje revizorskog ispita ima kandidat koji ispunjava uvjet iz članka 7. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.

(7) Prijava za polaganje revizorskog ispita podnosi se Hrvatskoj revizorskoj komori.

(8) Hrvatska revizorska komora provjerava ispunjava li kandidat uvjet iz stavka 6. ovoga članka te na osnovi toga sastavlja i na svojoj mrežnoj stranici objavljuje ispitnu listu kandidata koji imaju pravo polagati revizorski ispit.

(9) Revizorski ispit provodi ispitno povjerenstvo koje Hrvatska revizorska komora imenuje za svaki revizorski ispit u skladu s pravilnikom iz stavka 16. ovoga članka.

(10) Ispitno povjerenstvo je sastavljeno od članova akademske zajednice koji su birani u znanstveno-nastavna zvanja iz ispitnih područja, ovlaštenih revizora i drugih stručnjaka s odgovarajućim znanjem i iskustvom od najmanje pet godina u području za koje su angažirani kao članovi ispitnog povjerenstva.

(11) Nakon položenog revizorskog ispita Hrvatska revizorska komora izdaje kandidatu potvrdu o položenom revizorskom ispitu.

(12) Hrvatska revizorska komora vodi evidencije o položenim revizorskim ispitima.

(13) Kandidat plaća naknadu za polaganje revizorskog ispita i popravnog revizorskog ispita. Naknada se plaća Hrvatskoj revizorskoj komori.

(14) Iznimno od odredbi stavka 1. ovoga članka, fizička osoba koja je završila poslijediplomski specijalistički studij ili poslijediplomski sveučilišni doktorski studij u jednom ili više predmeta iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, može se izuzeti od provjere teorijskog znanja, ako je predmete istog sadržaja položila u okviru navedenih studija. Odluku o izuzeću na obrazloženi zahtjev fizičke osobe donosi Hrvatska revizorska komora u skladu s pravilnikom iz stavka 16. ovoga članka.

(15) U slučaju iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona, odredbe stavaka 4., 7., 8., 9., 11., 12., 13. i 14. ovoga članka koje se odnose na Hrvatsku revizorsku komoru na odgovarajući način se primjenjuju na Agenciju ili pravnu osobu kojoj je Agencija povjerila obavljanje zadaća organiziranja i provođenja revizorskog ispita.

(16) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati način dokazivanja ispunjavanja uvjeta iz stavka 6. ovoga članka, program revizorskog ispita, način provedbe ispita, ocjenjivanje ispita, objavljivanje rezultata ispita, izdavanje potvrde o položenom revizorskom ispitu, naknadu za polaganje ispita i popravnog ispita, naknade članovima ispitnog povjerenstva, postupanje u slučaju neuspjeha na ispitu, kriterije iz stavka 14. ovoga članka i druge pojedinosti u vezi s postupkom i načinom polaganja revizorskog ispita.

Suradnja nadležnih tijela država članica u vezi s obrazovnim kvalifikacijama

Članak 12.

Agencija će surađivati s nadležnim tijelima drugih država članica u cilju postizanja usklađenja zahtjeva o obrazovnim kvalifikacijama određenima u članku 11. ovoga Zakona. Pri takvoj suradnji, Agencija uzima u obzir kretanja u obavljanju revizije i revizijskoj struci te već postignuta usklađenja u struci. Agencija će također surađivati s CEAOB-om i nadležnim tijelima država članica imenovanim u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) br. 537/2014, ako se usklađenje zahtjeva o obrazovnim kvalifikacijama odnosi na zakonske revizije subjekata od javnog interesa.

Stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita

Članak 13.

(1) Stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita može organizirati i provoditi Hrvatska revizorska komora i to prema programu u skladu s pravilnikom iz članka 11. stavka 16. ovoga Zakona i iz stavka 6. ovoga članka.

(2) Pohađanje stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita nije uvjet za pristupanje polaganju revizorskog ispita.

(3) Osobe koje provode stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita su članovi akademske zajednice koji su birani u znanstveno-nastavna zvanja iz ispitnih područja, ovlašteni revizori i drugi stručnjaci s odgovarajućim znanjem i iskustvom u trajanju od najmanje pet godina u području koje predaju.

(4) Za pohađanje stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita Hrvatskoj revizorskoj komori plaća se naknada.

(5) U slučaju iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona, odredbe stavaka 1. i 4. ovoga članka koje se odnose na Hrvatsku revizorsku komoru na odgovarajući način se primjenjuju na Agenciju ili pravnu osobu kojoj je Agencija povjerila obavljanje zadaća organiziranja i provođenja stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita.

(6) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati uvjete, program i način provedbe stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita, naknadu za stručno osposobljavanje i druge pojedinosti u vezi sa stručnim osposobljavanjem za polaganje revizorskog ispita.

Stalno stručno usavršavanje i poseban ispit

Članak 14.

(1) Ovlašteni revizor ima obvezu se stalno stručno usavršavati u području obavljanja revizorskih usluga u trajanju od najmanje 120 sati unutar neprekinutog razdoblja od tri godine prema programu koji određuje Agencija.

(2) Ovlaštenom revizoru kojem je ukinuto rješenje kojim je izdano odobrenje za rad zbog neispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, Agencija će izdati odobrenje za rad za obavljanje revizorskih usluga ako ispunjava uvjet iz stavka 1. ovoga članka i ako je položio posebni ispit prema programu koji određuje Agencija.

(3) Ovlašteni revizor kojem je ukinuto rješenje kojim je izdano odobrenje za rad zbog neispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka plaća naknadu za polaganje posebnog ispita iz stavka 2. ovoga članka i popravnog ispita.

(4) Ovlašteni revizor nije obavezan pohađati stalno stručno usavršavanja koje organizira i provodi Hrvatska revizorska komora, Agencija ili pravna osoba kojoj je Agencija povjerila obavljanje ove zadaće.

(5) Hrvatska revizorska komora, Agencija ili pravna osoba kojoj je Agencija povjerila obavljanje ovih zadaća ovlaštene su naplaćivati naknadu za provođenje stalnog stručnog usavršavanja.

(6) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati program posebnog ispita iz stavka 2. ovoga članka, način provedbe ispita, ocjenjivanje ispita, izdavanje potvrde o položenom ispitu, naknadu za polaganje ispita i ponavljanje ispita, postupanje u slučaju neuspjeha na ispitu i druge pojedinosti u vezi s postupkom i načinom polaganja posebnog ispita.

(7) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati program stalnog stručnog usavršavanja, uvjete za provedbu stalnog stručnog usavršavanja, izdavanje potvrde o obavljenom stalnom stručnom usavršavanju, naknadu za stalno stručno usavršavanje u slučaju iz stavka 4. ovoga članka, način utvrđivanja i dokazivanja stalnog stručnog usavršavanja i druge pojedinosti u vezi sa stalnim stručnim usavršavanjem.

Prestanak važenja odobrenja za rad ovlaštenom revizoru

Članak 15.

(1) Odobrenje za rad ovlaštenom revizoru prestaje važiti:

1. gubitkom poslovne sposobnosti (djelomično ili potpuno)
2. umirovljenjem, ili
3. ukidanjem ili poništavanjem od strane Agencije rješenja kojim je ovlaštenom revizoru izdano odobrenje za rad.

(2) U slučajevima iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka do prestanka važenja odobrenja za rad dolazi po sili zakona te Agencija po saznanju za navedene činjenice bez odlaganja donosi deklaratorno rješenje kojim se utvrđuje prestanak važenja odobrenja za rad ovlaštenom revizoru.

(3) Agencija je obvezna o prestanku važenja odobrenja za rad obavijestiti nadležna tijela država članica domaćina u kojima je ovlaštenu revizor dobio odobrenje za rad navodeći razloge zbog kojih je odobrenje za rad prestalo važiti.

Razlozi za poništenje i ukidanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru

Članak 16.

(1) Agencija će poništiti rješenje kojim je izdano odobrenje za rad ako je ovlaštenom revizoru odobrenje za rad izdano na temelju neistinite ili netočne dokumentacije ili neistinito predstavljenih činjenica koje su bitne za izdavanje odobrenja za rad.

(2) Agencija će ukinuti rješenje kojim je izdano odobrenje za rad:

1. ako ovlaštenu revizor Agenciji dostavi obavijest da više ne namjerava obavljati revizorske usluge
2. ako ovlaštenu revizor nije obavio stalno stručno usavršavanje u trajanju od najmanje 120 sati unutar neprekinutog razdoblja od tri godine
3. ako ovlaštenu revizor izgubi dobar ugled ili
4. u slučajevima izrečenih nadzornih mjera iz članka 95. stavka 1. ovoga Zakona kada ocijeni da to zahtijeva težina utvrđenih nezakonitosti ili nepravilnosti.

(3) Ovlaštenje Agencije da poništi ili ukine rješenje kojim je izdano odobrenje za rad ovlaštenom revizoru nije ograničeno rokom.

(4) U slučaju iz stavka 2. točaka 3. i 4. ovoga članka rješenjem o poništenju, odnosno ukidanju rješenja kojim je izdano odobrenje za rad ovlaštenom revizoru Agencija može odrediti rok u kojem ovlaštenu revizor ne može ponovno zatražiti izdavanje odobrenja za rad, a koji ne može biti dulji od pet godina.

(5) Agencija je obvezna o poništenju, odnosno ukidanju rješenja kojim je izdano odobrenje za rad obavijestiti nadležna tijela država članica domaćina u kojima je ovlaštenu revizor dobio odobrenje za rad navodeći razloge zbog kojih je poništeno, odnosno ukinuto rješenje kojim je izdano odobrenje za rad.

Odobrenje za rad revizorskom društvu

Članak 17.

(1) Revizorsko društvo osniva se kao trgovačko društvo u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuju trgovačka društva.

(2) Agencija će izdati odobrenje za rad za obavljanje revizorskih usluga pravnoj osobi koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. tri četvrtine glasačkih prava imaju revizorska društva, odnosno ovlaštenu revizori, ili revizorska društva, odnosno ovlaštenu revizori iz druge države članice
2. većina, a najviše do tri četvrtine članova uprave, odnosno upravnog odbora su ovlaštenu revizori ili ovlaštenu revizori iz druge države članice
3. ima dobar ugled.

(3) Najmanje jedan član uprave, odnosno upravnog odbora revizorskog društva mora se aktivno služiti hrvatskim jezikom.

(4) U revizorskom društvu može se utjecati na upravljanje društvom samo na temelju članskih prava u društvu.

(5) Član uprave, odnosno upravnog odbora revizorskog društva mora imati dobar ugled.

(6) Zahtjev za izdavanje odobrenja za rad podnose osnivači, odnosno uprava revizorskog društva.

(7) Prije upisa osnivanja revizorskog društva ili djelatnosti obavljanja revizorskih usluga u sudski registar, revizorsko društvo mora dobiti odobrenje za rad, koje prilaže prijavi za upis u sudski registar.

(8) Prijava za upis u sudski registar mora se podnijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana primitka rješenja o izdavanju odobrenja za rad.

(9) U sudski registar ne može se upisati tvrtka koja sadrži riječi: „revizorsko društvo“, „revizorske usluge“, „revizija“ ili izvedenice tih riječi ako pravna osoba nema odobrenje za rad.

(10) O zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad Agencija će odlučiti u roku od dva mjeseca od dana zaprimanja urednog zahtjeva.

(11) Ako podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad u roku koji odredi Agencija ne ukloni nedostatke zahtjeva u skladu sa zaključkom, smatrat će se da je odustao od zahtjeva.

(12) Odobrenje za rad je javna isprava.

(13) Odobrenje za rad izdaje se na neodređeno vrijeme, ne može se prenijeti na drugu osobu i ne vrijedi za pravnog slijednika.

(14) Revizorsko društvo dužno je u roku od osam dana od datuma promjene uvjeta pod kojima mu je izdano odobrenje za rad obavijestiti Agenciju o svakoj nastaloj promjeni uvjeta.

(15) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati sadržaj i način podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad revizorskom društvu.

Odobrenje za rad samostalnom revizoru

Članak 18.

(1) Agencija će izdati ovlaštenom revizoru na njegov zahtjev odobrenje za rad za obavljanje revizorskih usluga u obliku samostalne djelatnosti.

(2) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati sadržaj i način podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad u obliku samostalne djelatnosti.

Prestanak važenja odobrenja za rad revizorskom društvu

Članak 19.

(1) Odobrenje za rad revizorskom društvu prestaje važiti:

1. okončanjem postupka likvidacije revizorskog društva
2. donošenjem rješenja o otvaranju predstečajnog ili stečajnog postupka nad revizorskim društvom
3. danom upisa brisanja revizorskog društva iz sudskog registra, osim u slučaju statusne promjene koja dovodi do prestanka revizorskog društva
4. ukidanjem ili poništavanjem rješenja od strane Agencije kojim je revizorskom društvu izdano odobrenje za rad.

(2) U slučajevima iz stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga članka do prestanka važenja odobrenja za rad dolazi po sili zakona te Agencija po saznanju za navedene činjenice bez odlaganja donosi deklaratorno rješenje kojim se utvrđuje prestanak važenja odobrenja za rad revizorskom društvu.

(3) Agencija je obvezna o prestanku važenja odobrenja za rad obavijestiti nadležna tijela država članica domaćina u kojima je revizorsko društvo registrirano na osnovi priznavanja odobrenja za rad Agencije navodeći razloge zbog kojih je odobrenje za rad prestalo važiti.

Razlozi za poništenje i ukidanje odobrenja za rad revizorskom društvu

Članak 20.

(1) Agencija će poništiti rješenje kojim je izdano odobrenje za rad ako je revizorskom društvu odobrenje za rad izdano na temelju neistinite ili netočne dokumentacije ili neistinito predstavljenih činjenica koje su bitne za izdavanje odobrenja za rad.

(2) Agencija će ukinuti rješenje kojim je izdano odobrenje za rad ako:

1. revizorsko društvo ne započne obavljati revizorske usluge u roku od dvije godine od datuma izdavanja odobrenja za rad
2. revizorsko društvo uzastopno tri godine ne obavlja niti jednu revizorsku uslugu
3. revizorsko društvo Agenciji dostavi obavijest da više ne namjerava obavljati revizorske usluge, ili
4. revizorsko društvo prestane ispunjavati uvjete pod kojima mu je odobrenje za rad izdano.
5. u slučajevima izrečenih nadzornih mjera iz članka 95. stavka 2. ovoga Zakona

(3) Ovlaštenje Agencije da poništi ili ukine rješenje kojim je izdano odobrenje za rad revizorskom društvu nije ograničeno rokom.

(4) U slučaju iz stavka 2. točaka 4. i 5. ovoga članka rješenjem o poništenju odnosno ukidanju rješenja kojim je izdano odobrenje za rad revizorskom društvu Agencija može odrediti rok u kojem revizorsko društvo ne može ponovno zatražiti izdavanje odobrenje za rad, a koji ne može biti dulji od pet godina ni kraći od jedne godine.

(5) Agencija je obvezna o poništenju odnosno ukidanju rješenja kojim je izdano odobrenje za rad obavijestiti nadležna tijela država članica domaćina u kojima je revizorsko društvo registrirano na osnovi priznavanja odobrenja za rad Agencije, navodeći razloge zbog kojih je poništeno odnosno ukinuto rješenje kojim je izdano odobrenje za rad.

Promjena podataka u sudskom registru

Članak 21.

(1) Pravna osoba kojoj je odobrenje za rad revizorskom društvu prestalo važiti, ili kojoj je odobrenje za rad poništeno ili ukinuto, dužna je bez odlaganja nadležnom trgovačkom sudu podnijeti zahtjev za upis brisanja djelatnosti revizorskih usluga iz predmeta poslovanja te pravne osobe.

(2) Ako pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka ne postupi u skladu s obvezom iz stavka 1. ovoga članka, Agencija će izvijestiti nadležni trgovački sud o potrebi upisa brisanja djelatnosti revizorskih usluga te pravne osobe.

POGLAVLJE III.

ODOBRENJE ZA RAD OVLAŠTENOM REVIZORU IZ DRUGE DRŽAVE ČLANICE I REGISTRACIJA REVIZORSKOG DRUŠTVA IZ DRUGE DRŽAVE ČLANICE

Odobrenje za rad ovlaštenom revizoru iz druge države članice

Članak 22.

(1) Agencija će izdati odobrenje za rad za obavljanje zakonske revizije fizičkoj osobi iz druge države članice kojoj je odobrenje za rad ovlaštenog revizora izdalo nadležno tijelo njene matične države članice, pod uvjetom da položi ispit osposobljenosti iz članka 23. ovoga Zakona.

(2) Agencija je dužna temeljem zahtjeva fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka pribaviti potvrdu nadležnog tijela iz njene matične države članice o izdanom odobrenju za rad, te drugu potrebnu dokumentaciju.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka može Agenciji sama dostaviti potvrdu nadležnog tijela iz svoje matične države članice o izdanom odobrenju za rad te drugu potrebnu dokumentaciju.

(4) O zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad Agencija će odlučiti u roku od dva mjeseca od dana zaprimanja urednog zahtjeva.

(5) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati sadržaj i način podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru iz druge države članice.

Ispit osposobljenosti

Članak 23.

(1) Fizička osoba iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona obvezna je položiti ispit osposobljenosti koji provodi Agencija ili pravna osoba kojoj je Agencija povjerila obavljanje ove zadaće.

(2) Ispit osposobljenosti je provjera poznavanja zakonodavstva Republike Hrvatske, a uključuje najmanje područja računovodstva i revizije, trgovačkog prava, poreznog prava i radnog prava, u mjeri u kojoj su oni potrebni za obavljanje zakonske revizije u Republici Hrvatskoj.

(3) Ispit osposobljenosti provodi se na hrvatskom jeziku i u pisanom obliku.

(4) Fizička osoba iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona plaća naknadu za polaganje ispita osposobljenosti i popravnog ispita osposobljenosti.

(5) Agencija će surađivati s nadležnim tijelima država članica u okviru CEAOB-a u cilju postizanja usklađenja zahtjeva u vezi s ispitom osposobljenosti. Agencija će također surađivati i s nadležnim tijelima drugih država članica imenovanima u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) br. 537/2014, ako se usklađenje zahtjeva u vezi s ispitom osposobljenosti odnosi na zakonske revizije subjekata od javnog interesa.

(6) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati program ispita osposobljenosti, ispitno povjerenstvo, način provedbe ispita, ocjenjivanje ispita, izdavanje potvrde o položenom ispitu osposobljenosti, iznos naknade za polaganje ispita i popravnog ispita, naknade članovima ispitnog povjerenstva, postupanje u slučaju neuspjeha na ispitu i druge pojedinosti u svezi postupka i načina polaganja ispita osposobljenosti.

*Prestanak važenja odobrenja za rad, razlozi za poništenje i ukidanje odobrenja za rad
ovlaštenom revizoru iz druge države članice*

Članak 24.

Odredbe članka 15. ovoga Zakona o prestanku važenja odobrenja za rad ovlaštenom revizoru i odredbe članka 16. ovoga Zakona o razlozima za poništenje i ukidanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru na odgovarajući način se primjenjuju na odobrenje za rad ovlaštenom revizoru iz druge države članice.

Registracija revizorskog društva iz druge države članice

Članak 25.

(1) Agencija će registrirati za obavljanje zakonske revizije pravnu osobu iz druge države članice kojoj je odobrenje za rad revizorskog društva izdalo nadležno tijelo matične države članice, pod uvjetom da glavni revizijski partner koji obavlja zakonsku reviziju u ime tog revizorskog društva ima odobrenje za rad Agencije.

(2) Revizorsko društvo iz stavka 1. ovoga članka može početi obavljati zakonsku reviziju tek nakon što ga Agencija registrira.

(3) Agencija će registrirati revizorsko društvo iz stavka 1. ovoga članka ako utvrdi da ono ispunjava uvjet iz stavka 1. ovoga članka i ima odobrenje za rad nadležnog tijela u svojoj matičnoj državi članici. Potvrda koju izdaje nadležno tijelo matične države članice ne smije biti starija od tri mjeseca.

(4) Agencija će obavijestiti nadležno tijelo matične države članice o registraciji revizorskog društva iz te države članice.

(5) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati sadržaj i način podnošenja zahtjeva za registraciju revizorskog društva iz druge države članice.

*Prestanak važenja registracije, razlozi za poništenje i ukidanje registracije revizorskom
društvu iz druge države članice*

Članak 26.

Odredbe članka 19. ovoga Zakona o prestanku važenja odobrenja za rad revizorskom društvu i odredbe članka 20. ovoga Zakona o razlozima za poništenje i ukidanje odobrenja za rad revizorskom društvu na odgovarajući način se primjenjuju na prestanak važenja registracije revizorskog društva iz druge države članice.

POGLAVLJE IV.

ODOBRENJE ZA RAD OVLAŠTENOM REVIZORU IZ TREĆE ZEMLJE I
REGISTRACIJA REVIZORA U TREĆOJ ZEMLJI I SUBJEKTA ZA OBAVLJANJE
REVIZIJE U TREĆOJ ZEMLJI

Odobrenje za rad ovlaštenom revizoru iz treće zemlje

Članak 27.

(1) Na osnovi uzajamnog reciprociteta, Agencija može izdati odobrenje za rad za obavljanje zakonske revizije fizičkoj osobi iz treće zemlje kojoj je odobrenje za rad izdalo nadležno tijelo treće zemlje ako je dostavila dokaz o ispunjavanju uvjeta jednakovrijednih onima utvrđenima u člancima 7., 10. i 11. ovoga Zakona i ako položi ispit osposobljenosti iz članka 23. ovoga Zakona.

(2) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati sadržaj i način podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru iz treće zemlje.

Prestanak važenja odobrenja za rad, razlozi za poništenje i ukidanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru iz treće zemlje

Članak 28.

Odredbe članka 15. ovoga Zakona o prestanku važenja odobrenja za rad ovlaštenom revizoru i odredbe članka 16. ovoga Zakona o razlozima za poništenje i ukidanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru na odgovarajući način se primjenjuju na odobrenje za rad ovlaštenom revizoru iz treće zemlje.

Registracija revizora u trećoj zemlji i subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji

Članak 29.

(1) Pod uvjetima iz članka 30. ovoga Zakona, Agencija će na njegov zahtjev registrirati revizora u trećoj zemlji, odnosno subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji ako izdaje revizorsko izvješće o godišnjim financijskim izvještajima ili godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima izdavatelja koji ima sjedište izvan Europske unije, a čiji su prenosivi vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište u Republici Hrvatskoj u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, osim u slučaju izdavatelja dužničkih vrijednosnih papira koji su još uvijek u opticaju i na koje se primjenjuje jedno od sljedećeg:

1. uvršteni su na uređeno tržište u Republici Hrvatskoj prije 31. prosinca 2010. godine u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala i izdani su u nominalnoj vrijednosti po jedinici u iznosu od najmanje 50.000 eura u kunskoj protuvrijednosti, odnosno u drugoj valuti u iznosu koji na dan izdanja predstavlja protuvrijednost od najmanje 50.000 eura u kunskoj protuvrijednosti

2. uvršteni su na uređeno tržište u Republici Hrvatskoj nakon 31. prosinca 2010. godine u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala i izdani su u nominalnoj vrijednosti po jedinici u iznosu od najmanje 100.000 eura u kunskoj protuvrijednosti, odnosno u drugoj valuti u iznosu koji na dan izdanja predstavlja protuvrijednost od najmanje 100.000 eura u kunskoj protuvrijednosti.

(2) Revizorska izvješća o godišnjim financijskim izvještajima ili godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima iz stavka 1. ovoga članka, koja izdaju revizor u trećoj zemlji, odnosno subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji koji nisu registrirani u Republici Hrvatskoj nemaju u Republici Hrvatskoj pravni učinak.

Uvjeti za registraciju subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji

Članak 30.

(1) Agencija će registrirati subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. većina članova uprave ili upravnog odbora subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji ispunjava zahtjeve koji su jednakovrijedni onima iz članaka 7., 10. i 11. ovoga Zakona
2. revizor u trećoj zemlji koji obavlja reviziju u ime subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji ispunjava zahtjeve koji su jednakovrijedni onima iz članaka 7., 10. i 11. ovoga Zakona
3. revizije godišnjih financijskih izvještaja ili godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona obavljaju se u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, Međunarodnim smjernicama revizijske prakse, Međunarodnim standardima za angažmane uvida, drugim angažmanima s izražavanjem uvjerenja odnosno za povezane usluge te Međunarodnim standardima kontrole kvalitete ako su navedeni standardi i smjernice usvojeni od strane Odbora za Međunarodne standarde revidiranja i izražavanja uvjerenja (IAASB) ili su propisani pravom Europske unije, te zahtjevima iz članaka 48., 49., 52. i 62. ovoga Zakona, odnosno jednakovrijednim standardima i zahtjevima
4. na svojoj mrežnoj stranici objavljuje godišnje izvješće o transparentnosti koje obuhvaća informacije iz članka 13. Uredbe (EU) br. 537/2014 ili ispunjava jednakovrijedne uvjete za objavljivanje.

(2) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati sadržaj i način podnošenja zahtjeva za registraciju subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji.

Uvjeti za registraciju revizora u trećoj zemlji

Članak 31.

(1) Agencija će registrirati revizora u trećoj zemlji ako ispunjava uvjete iz članaka 7., 10. i 11. ovoga Zakona.

(2) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati sadržaj i način podnošenja zahtjeva za registraciju revizora u trećoj zemlji.

Procjena jednakovrijednosti

Članak 32.

(1) Pri donošenju odluke o registraciji subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji, odnosno revizora u trećoj zemlji, Agencija je dužna primjenjivati odluke o jednakovrijednosti koje donese Europska komisija.

(2) Agencija može do donošenja odluke o jednakovrijednosti iz stavka 1. ovoga članka procjenjivati jednakovrijednost uvjeta iz članka 30. ovoga Zakona, primjenjujući pri tome opće kriterije jednakovrijednosti koje donosi Europska komisija.

Prestanak važenja registracije, razlozi za poništenje i ukidanje registracije revizora u trećoj zemlji i subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji

Članak 33.

(1) Odredbe članka 15. ovoga Zakona o prestanku važenja odobrenja za rad ovlaštenom revizoru i odredbe članka 16. ovoga Zakona o razlozima za poništenje i ukidanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru na odgovarajući način se primjenjuju na prestanak važenja registracije revizora u trećoj zemlji.

(2) Odredbe članka 19. ovoga Zakona o prestanku važenja odobrenja za rad revizorskom društvu i odredbe članka 20. ovoga Zakona o razlozima za poništenje i ukidanje odobrenja za rad revizorskom društvu na odgovarajući način se primjenjuju na prestanak važenja registracije subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji.

POGLAVLJE V. REGISTRI

Vrste registara

Članak 34.

(1) Osobe kojima je Agencija izdala odobrenje za rad, odnosno kojima je odobrila registraciju moraju biti upisani u odgovarajuće registre koje vodi Agencija.

(2) Osim osoba iz stavka 1. ovoga članka, u odgovarajuće registre koje vodi Agencija moraju biti upisani i revizorski vježbenici i revizorski pomoćnici, ako ispunjavaju uvjete iz članka 9. ovoga Zakona.

(3) Agencija vodi sljedeće registre:

1. registar revizorskih društava
2. registar samostalnih revizora
3. registar ovlaštenih revizora
4. registar revizorskih vježbenika i pomoćnika
5. registar revizorskih društava i registar ovlaštenih revizora iz drugih država članica
6. registar ovlaštenih revizora iz trećih zemalja i
7. registar subjekata za obavljanje revizije u trećoj zemlji i registar revizora u trećoj zemlji.

Način vođenja registra

Članak 35.

(1) Registri iz članka 34. stavka 3. ovoga Zakona vode se u elektroničkom obliku na hrvatskom jeziku.

(2) Registri se redovito ažuriraju, objavljuju na mrežnoj stranici Agencije i bez ograničenja su dostupni javnosti, osim podataka o fizičkim osobama koje se odnose na njihovo prebivalište i OIB. Iznimno, Agencija može ograničiti pristup podacima iz registara radi zaštite od značajne prijetnje osobnoj sigurnosti određenoj osobi.

(3) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati način upisa u registre, vođenja registara i javnog pristupa podacima iz registara iz članka 34. stavka 3. ovoga Zakona.

Registar revizorskih društava, registar samostalnih revizora, registar revizorskih društava iz druge države članice i registar subjekata za obavljanje revizije u trećoj zemlji

Članak 36.

(1) Registar revizorskih društava i registar samostalnih revizora najmanje mora sadržavati sljedeće podatke:

1. tvrtku ili ime i prezime samostalnog revizora, adresu, OIB i registarski broj
2. pravni oblik
3. kontakt podatke, glavnu osobu za kontakt, te, ako je to primjenjivo, adresu mrežne stranice
4. ime i prezime te registarski broj svih ovlaštenih revizora koji su zaposleni u revizorskom društvu, odnosno kod samostalnog revizora, ili su s njime povezani kao partner ili na drugi način.

(2) Osim podataka iz stavka 1. ovoga članka registar revizorskih društava mora sadržavati i sljedeće podatke:

1. adresu svakog ureda
2. imena i poslovne adrese svih dioničara odnosno članova
3. imena i poslovne adrese svih članova uprave ili upravnog odbora
4. članstvo u mreži i popis imena i adresa društava članova i povezanih društava ili naznaku mjesta gdje su takve informacije dostupne javnosti
5. svaku drugu registraciju revizorskog društva kod nadležnih tijela drugih država članica i kao revizorskog subjekta kod nadležnih tijela u trećim zemljama, uključujući naziv nadležnog tijela za registraciju i broj registracije
6. ako je to primjenjivo, registraciju revizorskog društva u skladu s člankom 25. stavkom 3. ovoga Zakona
7. naziv i adresu nadležnih tijela država članica odgovornih za odobrenje, registraciju, nadzor osiguranja kvalitete rada i nadzor ovlaštenih revizora i revizorskih društava.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju na registar revizorskih društava iz druge države članice i registar subjekata za obavljanje revizije u trećoj zemlji.

Registar ovlaštenih revizora, registar revizorskih vježbenika i pomoćnika, registar ovlaštenih revizora iz druge države članice, registar ovlaštenih revizora iz treće zemlje i registar revizora u trećoj zemlji

Članak 37.

(1) Registar ovlaštenih revizora i registar revizorskih vježbenika i pomoćnika najmanje mora sadržavati sljedeće podatke:

1. ime i prezime, prebivalište, OIB i registarski broj
2. tvrtku i adresu, registarski broj te adresu mrežne stranice revizorskog društva, odnosno ime i prezime, adresu, registarski broj, adresu mrežne stranice samostalnog revizora u kojem je ovlašten revizor, odnosno revizorski vježbenik, odnosno pomoćnik zaposlen ili s kojim je povezan kao partner ili na drugi način
3. svaku drugu registraciju ovlaštenog revizora kod nadležnih tijela drugih država članica i kao revizora kod nadležnih tijela u trećim zemljama, uključujući naziv nadležnog tijela za registraciju te, ako je to primjenjivo, broj registracije

4. naziv i adresu nadležnih tijela država članica odgovornih za odobrenje, registraciju, nadzor osiguranja kvalitete rada i nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju na registar ovlaštenih revizora iz druge države članice, registar ovlaštenih revizora iz treće zemlje i registar revizora u trećoj zemlji.

Upis i promjene podataka u registru

Članak 38.

(1) Agencija će upisati po službenoj dužnosti u odgovarajući registar osobu kojoj je izdano odobrenje za rad ili kojoj je odobrena registracija.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, podaci koji se upisuju u registar dostavljaju se Agenciji uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad ili zahtjev za registraciju.

(3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su najkasnije u roku od osam dana od nastanka promjene podatka upisanog u registar obavijestiti Agenciju o promijenjenim podacima.

(4) Agencija će upisati u odgovarajući registar revizorskog vježbenika ili revizorskog pomoćnika na temelju obavijesti revizorskog društva.

(5) Obavijest iz stavka 4. ovoga članka dostavlja se u roku od osam dana od zasnivanja radnog odnosa, odnosno od početka stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa, nakon što osoba u revizorskom društvu postane revizorski vježbenik ili revizorski pomoćnik.

(6) Revizorsko društvo za slučaj iz stavka 4. ovoga članka obvezno je najkasnije u roku od osam dana od promjene podataka upisanih u registar o tome obavijestiti Agenciju.

(7) Obavijest iz stavka 6. ovoga članka potpisuje zastupnik revizorskog društva.

(8) Ako se podaci dostavljaju elektroničkim putem potpisuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronički potpis.

Brisanje iz registra

Članak 39.

(1) Agencija će po službenoj dužnosti upisati brisanje iz odgovarajućeg registra osobe kojoj je prestalo važiti odobrenje za rad ili kojoj je odobrenje za rad poništeno ili ukinuto ili kojoj je prestala važiti registracija ili kojoj je registracija poništena ili ukinuta.

(2) Agencija će upisati brisanje iz odgovarajućeg registra revizorskog vježbenika, odnosno revizorskog pomoćnika koji prestane ispunjavati uvjete iz članka 9. ovoga Zakona, na temelju obavijesti o prestanku ispunjavanja uvjeta koju je bez nepotrebnog odlaganja Agenciji obvezno dostaviti revizorsko društvo kod kojeg je revizorski vježbenik, odnosno revizorski pomoćnik u radnom odnosu ili na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa.

POGLAVLJE VI.
OBAVLJANJE REVIZORSKIH USLUGA

Ugovor o reviziji

Članak 40.

- (1) Međusobna prava i obveze revizorskog društva i revidiranog subjekta uređuju se ugovorom o reviziji.
- (2) Ugovor o reviziji sklapa se nakon imenovanja revizorskog društva.
- (3) Ugovor o reviziji sklapa se u pisanom obliku.
- (4) Revizorsko društvo ne smije ugovorene revizorske usluge ustupati drugim revizorskim društvima.
- (5) Ugovor o reviziji može se raskinuti u skladu sa zakonom kojim se uređuju obvezni odnosi. Razlike u mišljenjima, koje se odnose na područja računovodstva i revizije, predstavnika revidiranog subjekta i revizorskog društva ne mogu biti opravdana osnova za raskid ugovora.
- (6) Revizorsko društvo i revidirani subjekt dužni su obavijestiti Agenciju o raskidu ugovora iz stavka 1. ovoga članka, u roku od osam dana od datuma raskida, uz detaljno obrazloženje razloga koji su doveli do raskida ugovora. U vezi s primljenom obavijesti Agencija može odlučiti o provedbi postupka nadzora nad revizorskim društvom.
- (7) Odredbe stavaka 1. do 6. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju i na druge ugovore o obavljanju revizorskih usluga.

Imenovanje revizorskog društva

Članak 41.

- (1) Obveznici zakonske revizije imenuju revizorsko društvo za zakonsku reviziju najkasnije tri mjeseca prije završetka izvještajnog razdoblja na koje se zakonska revizija odnosi u skladu sa zakonom kojim se uređuju trgovačka društva.
- (2) Imenovanje revizorskog društva ne smije biti ničim uvjetovano, osim u slučajevima predviđenima zakonom kojim se uređuju trgovačka društva.
- (3) Zabranjena je svaka ugovorna odredba kojom se ograničava izbor revidiranog subjekta na način da se obavljanje zakonske revizije mora ugovoriti s određenim revizorskim društvom određene kategorije ili s popisa revizorskih društava. Sve takve odredbe su ništetne.

Razrješenje revizorskog društva u slučaju subjekata od javnog interesa

Članak 42.

- (1) U slučaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa, razrješenje revizorskog društva mogu zatražiti:

1. dioničari ili članovi koji predstavljaju 5% ili više glasačkih prava, dionica ili udjela u kapitalu revidiranog subjekta
2. nadzorni odbor ili neizvršni članovi upravnog odbora subjekta od javnog interesa
3. Agencija.

(2) Prijedlog za razrješenje revizorskog društva iz stavka 1. ovoga članka podnosi se trgovačkom sudu nadležnom prema sjedištu subjekta od javnog interesa. Nadležni trgovački sud usvojiti će prijedlog za razrješenje revizorskog društva ako za to postoje opravdani razlozi.

Ugovaranje zakonske revizije s više revizorskih društava kod subjekata od javnog interesa

Članak 43.

Nadzorna tijela ovlaštena za nadzor poslovanja subjekata od javnog interesa čije obavljanje poslova je propisano posebnim zakonom mogu tim subjektima propisati obvezu ugovaranja zakonske revizije s više revizorskih društava.

Nerevizorske usluge

Članak 44.

(1) Revizorsko društvo može, osim revizorskih usluga, kao svoju djelatnost obavljati i nerevizorske usluge iz sljedećih područja:

1. financija i računovodstva
2. financijskih analiza i kontrola, uključujući i dubinska snimanja
3. poreznog i ostaloga poslovnog savjetovanja
4. procjenjivanja vrijednosti društava, imovine i obveza
5. sudskog vještačenja
6. izrade i ekonomske ocjene investicijskih projekata
7. održavanja stručnih seminara i edukacije
8. izdavanja stručnih radova.

(2) Revizorsko društvo koje obavlja revizorske usluge za koje se zahtijeva neovisnost i svi članovi mreže kojoj revizorsko društvo pripada, ne smiju pružati izravno ili neizravno revidiranom subjektu, njegovom matičnom društvu ili društvima pod njegovom kontrolom bilo koje sljedeće nerevizorske usluge:

1. porezne usluge povezane s:
 - a) pripremom poreznih obrazaca
 - b) porezom na plaće
 - c) carinom
 - d) pronalaženjem javnih subvencija i poreznih olakšica osim ako je u pogledu takvih usluga zakonom propisana pomoć ovlaštenog revizora ili revizorskog društva
 - e) pomoći u vezi s poreznim inspekcijama poreznih tijela osim ako je u pogledu takvih inspekcija zakonom propisana pomoć ovlaštenog revizora ili revizorskog društva
 - f) izračunom izravnog i neizravnog poreza te odgođenog poreza
 - g) poreznim savjetovanjem
2. usluge koje uključuju bilo kakvu ulogu u upravljanju ili donošenju odluka u revidiranom subjektu
3. knjigovodstvene usluge te sastavljanje računovodstvenih evidencija i financijskih izvještaja

4. usluge obračuna plaća
5. osmišljavanje i provedba postupaka unutarnje kontrole ili upravljanja rizikom povezanih s pripremom i/ili nadzorom financijskih informacija ili osmišljavanje i provedba tehnoloških sustava za financijske informacije
6. usluge procjene vrijednosti, uključujući procjene vrijednosti povezane s aktuarskim uslugama ili pomoćnim uslugama u sudskim sporovima
7. pravne usluge povezane s:
 - a) općim savjetovanjem
 - b) pregovaranjem u ime revidiranog subjekta i
 - c) pravnim zastupanjem u rješavanju sudskih sporova
8. usluge u vezi s funkcijom unutarnje revizije revidiranog subjekta
9. usluge povezane s financiranjem, strukturom i dodjelom kapitala te investicijskom strategijom revidiranog subjekta, osim pružanja usluga u vezi s financijskim izvještajima, poput izdavanja pisama podrške u vezi s prospektima koje je izdao revidirani subjekt
10. promicanje dionica, trgovanje dionicama ili preuzimanje izdanja dionica revidiranog subjekta
11. usluge ljudskih resursa povezane s:
 - a) menadžmentom (ili osobama u upravljačkoj strukturi) koji je na takvoj poziciji da može značajno utjecati na sastavljanje računovodstvenih evidencija ili financijskih izvještaja koji su predmet zakonske revizije, pri čemu te usluge obuhvaćaju traženje ili izbor kandidata za to mjesto, ili provjere referenci kandidata za ta mjesta
 - b) strukturiranjem modela organizacije i
 - c) kontrolom troškova.

(3) Zabrana obavljanja nerevizorskih usluga iz stavka 2. ovoga članka odnosi se na:

1. razdoblje između proteka razdoblja koje je predmet revizije i izdavanja revizorskog izvješća i
2. financijske godine koja prethodi razdoblju iz točke 1. ovoga stavka.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, revizorsko društvo može obavljati nerevizorske usluge iz stavka 2. točke 1. podtočke a) i podtočaka d) do g) ovoga članka ako su ispunjeni sljedeći zahtjevi:

1. te usluge nemaju izravan ili imaju beznačajan utjecaj, odvojeno ili ukupno, na financijske izvještaje koji su predmet revizije
2. procjena utjecaja na financijske izvještaje koji su predmet revizije je sveobuhvatno dokumentirana i objašnjena u izvješću koje se dostavlja upravi ili upravnom odboru i, ako je to primjenjivo, u dodatnom izvješću revizijskom odboru iz članka 67. ovoga Zakona i
3. ovlašteni revizor ili revizorsko društvo poštuju načela neovisnosti iz članaka 48. i 49. ovoga Zakona.

(5) Revizorsko društvo dužno je u radnoj dokumentaciji koja potkrepljuje revizorsko mišljenje navesti sve informacije koje bi mogle utjecati na neovisnost obavljanja revizorskih usluga, kao i poduzete mjere osiguranja za ublažavanje utjecaja na neovisnost obavljanja revizorskih usluga.

Dužnosti revidiranog subjekta

Članak 45.

(1) Revidirani subjekt dužan je revizorskom društvu staviti na raspolaganje cjelokupnu potrebnu dokumentaciju, isprave i izvješća, te im omogućiti pristup računalnim programima i pružiti sve informacije potrebne za obavljanje revizije.

(2) Subjekt iz stavka 1. ovoga članka dužan je revizorskom društvu tijekom radnog vremena osigurati pristup i korištenje poslovnih prostorija za obavljanje revizije te staviti na raspolaganje odgovarajuću opremu i osoblje.

(3) Subjekt iz stavka 1. ovoga članka, koji se u svojem poslovanju koristi informatičkom tehnologijom, dužan je revizorskom društvu omogućiti pristup svim programima i elektroničkim zapisima, uključujući izliste i preslike na elektroničkim medijima te na zahtjev revizorskog društva pružiti pomoć u izvođenju programa i dati informacije o sluzenju tim programima.

(4) Ako subjekt iz stavka 1. ovoga članka ne omogući obavljanje revizije u skladu s odredbama stavaka 1. do 3. ovoga članka, ovlaštenu revizor tu činjenicu navodi u revizorskom izvješću i o tome obavještava Agenciju.

(5) Odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju i na druge revizorske usluge.

Radna dokumentacija

Članak 46.

(1) Revizorsko društvo priprema cjelovitu i preglednu radnu dokumentaciju koja potkrepljuje revizorsko izvješće.

(2) Radna dokumentacija koju prikuplja i priprema revizorsko društvo čuva se najmanje jedanaest godina, počevši od poslovne godine na koju se revizija odnosi.

(3) Radna dokumentacija i spisi prikupljeni u tijeku revizije vlasništvo su revizorskog društva, predstavljaju revizorsku tajnu i mogu se koristiti samo za potrebe revizije u skladu sa odredbama ovoga Zakona i u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita tajnosti podataka te za potrebe nadzora i postupaka koje provodi Agencija.

(4) Radna dokumentacija koja potkrepljuje revizorsko izvješće i koja se priprema u obliku i sadržaju kako to propisuju Međunarodni revizijski standardi sastavlja se na hrvatskom jeziku.

(5) Ako dođe do promjene jednog revizorskog društva drugim, prethodno revizorsko društvo dužno je osigurati novom revizorskom društvu pristup svim relevantnim informacijama koje se odnose na revidirani subjekt i na posljednju reviziju tog subjekta.

(6) Ako revizorsko društvo obavlja reviziju revidiranog subjekta koji je dio grupe čije se matično društvo nalazi u trećoj zemlji, pravila povjerljivosti i čuvanja revizorske tajne iz stavka 3. ovoga članka ne utječu na prenošenje relevantne dokumentacije revizorskog društva o obavljenoj reviziji revizoru grupe koji se nalazi u trećoj zemlji, ako je takva dokumentacija potrebna za obavljanje revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja matičnog društva.

(7) Revizorsko društvo koje obavlja reviziju kod revidiranog subjekta koji je izdao vrijednosne papire u trećoj zemlji ili koji je dio grupe koja izdaje zakonske godišnje konsolidirane financijske izvještaje u trećoj zemlji, može dostavljati radnu dokumentaciju ili druge dokumente u vezi s revizijom tog revidiranog subjekta koje posjeduje, samo nadležnim tijelima u relevantnim trećim zemljama pod uvjetima iz članka 106. ovoga Zakona.

(8) Dostavljanje podataka revizoru grupe koji se nalazi u trećoj zemlji obavlja se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(9) Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo koje više nije angažirano na određenom revizorskom zadatku, kao i prethodni ovlašteni revizor ili revizorsko društvo i nadalje podliježu obvezi čuvanja revizorske tajne vezano uz dotični revizorski zadatak u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Profesionalna etika i skeptičnost

Članak 47.

(1) Revizorsko društvo i ovlašteni revizor dužni su tijekom obavljanja revizorskih usluga zadržati profesionalnu skeptičnost te moraju biti svjesni mogućnosti postojanja značajno pogrešnog prikazivanja zbog činjenica ili ponašanja koja ukazuju na nepravilnosti, uključujući prijevaru ili pogreške, neovisno o proteklom iskustvu revizorskog društva i ovlaštenog revizora o iskrenosti i integritetu članova uprave ili upravnog odbora revidiranog subjekta.

(2) Revizorsko društvo i ovlašteni revizor dužni su se pridržavati profesionalne skeptičnosti, posebno pri provjeravanju procjena upravljačkih struktura u vezi s fer vrijednostima, umanjenjem imovine, sredstvima i budućim tokom novca relevantnima za sposobnost subjekta za vremenski neograničeno poslovanje.

Neovisnost

Članak 48.

(1) Revizorsko društvo, ovlašteni revizor i svaka osoba koja je u mogućnosti izravnog ili neizravnog utjecaja na rezultat revizorskih usluga moraju tijekom razdoblja koje obuhvaćaju financijski izvještaji koji su predmet revizije i za vrijeme obavljanja revizorskih usluga biti neovisni o revidiranom subjektu te im nije dopušteno sudjelovati u donošenju odluka revidiranog subjekta.

(2) Revizorsko društvo i ovlašteni revizor dužni su poduzimati sve potrebne mjere kako bi osigurali da pri obavljanju revizorskih usluga na njihovu neovisnost ne utječe ni jedan postojeći ili mogući sukob interesa ili poslovni odnos ili drugi izravni ili neizravni odnosi u koje su uključeni revizorsko društvo i ovlašteni revizor koji obavljaju revizorske usluge te, ako je primjenjivo, njihova mreža, upravljanja, ovlašteni revizori, radnici i druge fizičke osobe čije su usluge stavljene na raspolaganje ili ih nadzire revizorsko društvo ili bio koja osoba izravno ili neizravno povezana s revizorskim društvom i ovlaštenim revizorom.

(3) Revizorsko društvo i ovlašteni revizor ne mogu obaviti revizorsku uslugu ako postoji prijetnja samopregleda, koristoljublja, zagovaranja, rodbinske povezanosti ili zastrašivanja koja proizlazi iz financijskih, osobnih, poslovnih odnosa, odnosa u vezi sa zaposlenjem ili

drugih odnosa između revizorskog društva i ovlaštenog revizora, njegove mreže i bilo koje fizičke osobe koji mogu utjecati na rezultat zakonske revizije i revidiranog subjekta, a zbog koje bi objektivna, razumna i informirana treća strana, uzimajući u obzir primijenjene zaštitne mehanizme, zaključila da je neovisnost revizorskog društva ili ovlaštenog revizora ugrožena.

(4) Iznimno od odredaba stavaka 1. do 3. ovoga članka, revizorsko društvo nije dužno osigurati neovisnost ako obavlja povezane revizorske usluge: dogovorene postupke ili kompilaciju, pri čemu je dužno u svojem izvještaju o tim obavljenim uslugama navesti tu činjenicu.

Osiguravanje neovisnosti

Članak 49.

(1) Revizorsko društvo, ovlaštenu revizora, glavni revizijski partneri, radnici revizorskog društva i bilo koja druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje ili koju nadzire to revizorsko društvo, a koja je izravno uključena u obavljanje revizorske usluge, te osobe koje su usko povezane s njima u skladu s propisima o zlouporabi tržišta ne smiju ostvarivati i imati značajne i izravne koristi, niti smiju biti uključeni u transakciju u vezi s bilo kojim financijskim instrumentom koji je izdao, za koji jamči ili koji na drugi način podržava bilo koji revidirani subjekt, u okviru njihova opsega obavljanja revizorske usluge, osim interesa koje neizravno ostvaruju putem diverzificiranih subjekata za zajednička ulaganja, uključujući upravljane fondove poput mirovinskih fondova ili životno osiguranje.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka ne smiju sudjelovati u obavljanju ili na neki drugi način utjecati na rezultate revizorske usluge bilo kojeg revidiranog subjekta ako:

1. imaju financijske instrumente revidiranog subjekta, osim interesa koji se neizravno ostvaruju putem diverzificiranih subjekata za zajednička ulaganja
2. imaju financijske instrumente bilo kojeg subjekta povezanog s revidiranim subjektom, što može uzrokovati ili se može općenito smatrati uzrokom sukoba interesa, osim interesa koji se neizravno ostvaruju putem diverzificiranih subjekata za zajednička ulaganja
3. su bile zaposlene u revidiranom subjektu ili su imale poslovne ili druge odnose s revidiranim subjektom tijekom razdoblja iz članka 48. stavka 1. ovoga Zakona koji mogu prouzročiti ili se za njih općenito može smatrati uzrokom sukoba interesa.

(3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka ne smiju tražiti ili primati novčane i nenovčane darove ili usluge od revidiranog subjekta ili bilo kojeg subjekta koji je povezan s revidiranim subjektom osim ako bi objektivna, razumna i informirana treća strana zaključila da je njihova vrijednost zanemariva ili beznačajna.

(4) Ako je revidirani subjekt tijekom razdoblja na koje se odnose financijski izvještaji preuzeo drugi subjekt ili se spojio s drugim subjektom ili je pripojio drugi subjekt ili je drugi subjekt preuzeo ili pripojio revidirani subjekt, revizorsko društvo dužno je otkriti i ocijeniti bilo koje postojeće ili nedavne interese ili odnose, uključujući nerevizorske usluge pružene tom subjektu koje bi, uzimajući u obzir dostupne zaštitne mehanizme, mogle ugroziti neovisnost ili sposobnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva za nastavak obavljanja revizorskih usluga nakon što preuzimanje, spajanje ili pripajanje počne proizvoditi pravne učinke. Preuzimanjem iz ovoga stavka smatra se stjecanje značajnog utjecaja ili kontrole u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, ovlaštene revizor i revizorsko društvo dužni su što je prije moguće, a u svakom slučaju u roku od tri mjeseca, poduzeti sve mjere koje mogu biti potrebne za uklanjanje svih postojećih interesa ili prestanak odnosa koji bi predstavljali prijetnju njihovoj neovisnosti te je dužno, ako je to moguće, usvojiti zaštitne mehanizme kako bi smanjili na najmanju moguću mjeru bilo kakvu prijetnju njegovoj neovisnosti koja proizlazi iz prethodnih ili postojećih interesa i odnosa.

(6) Ovlaštene revizor ili revizorsko društvo dužni su u revizorskim radnim materijalima dokumentirati sve značajne prijetnje neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva kao i zaštitne mehanizme koji su korišteni za ublažavanje tih prijetnji.

(7) Osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su bez odgode izvijestiti revizorsko društvo o nastupanju okolnosti iz stavaka 1. do 4. ovoga članka.

Zabrana zapošljavanja ovlaštenih revizora kod revidiranog subjekta

Članak 50.

(1) Ovlaštene revizor i glavni revizijski partner koji obavlja zakonsku reviziju u ime revizorskog društva, prije isteka razdoblja od najmanje jedne godine ili, u slučaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa, isteka razdoblja od najmanje dvije godine nakon što su prestali obavljati dužnost ovlaštenog revizora ili glavnog revizijskog partnera u vezi sa zakonskom revizijom, ne smije:

1. prihvatiti ključni rukovodeći položaj u revidiranom subjektu
2. prihvatiti položaj voditelja računovodstvenog i/ili financijskog područja
3. ako je to primjenjivo, postati članom revizijskog odbora revidiranog subjekta ili, ako takav revizijski odbor ne postoji, članom organa koji obavlja funkciju jednakovrijednu onoj revizijskog odbora
4. postati neizvršnim članom upravnog odbora ili članom nadzornog odbora revidiranog subjekta.

(2) Radnici i partneri, osim glavnih revizijskih partnera, revizorskog društva koji obavljaju zakonsku reviziju, kao i bilo koja druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje ili su pod nadzorom revizorskog društva, ne smiju, ako su takvi radnici, partneri ili druge fizičke osobe ovlaštene za obavljanje zakonske revizije, preuzeti bilo koju dužnost iz stavka 1. točaka 1. do 3. ovoga članka, prije isteka razdoblja od najmanje jedne godine nakon isteka razdoblja u kojem su bili izravno uključeni u obavljanje zakonske revizije.

(3) Osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dužne su bez odgode izvijestiti revizorsko društvo o nastupanju okolnosti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Neovisnost i objektivnost drugih osoba

Članak 51.

Članovi, odnosno dioničari revizorskog društva, kao i članovi uprave, upravnih odbora i nadzornih odbora tog revizorskog društva ili povezanog društva, ne smiju utjecati na obavljanje revizije i izdavanje revizorskog izvješća na bilo koji način kojim bi se ugrozila neovisnost i objektivnost ovlaštenog revizora koji obavlja reviziju u ime revizorskog društva.

Članak 52.

Revizorsko društvo i ovlaštteni revizor dužni su prije prihvaćanja ili nastavljanja obavljanja revizorske usluge procijeniti i dokumentirati sljedeće:

1. ispunjavaju li zahtjeve iz članaka 48. i 49. ovoga Zakona
2. postoje li prijetnje njihovoj neovisnosti i zaštitne mjere koje su primijenjene kako bi se ublažile te prijetnje
3. ima li, u slučaju revizorskog društva, stručne radnike, vrijeme i resurse potrebne za obavljanje revizorske usluge na primjeren način
4. ima li, u slučaju revizorskog društva, glavni revizijski partner odobrenje za rad za obavljanje zakonske revizije u državi članici u kojoj se obavlja zakonska revizija.

Unutarnja organizacija revizorskih društava

Članak 53.

(1) Revizorsko društvo dužno se pridržavati sljedećih organizacijskih zahtjeva:

1. uspostaviti primjerene politike i postupke kako bi osiguralo da se članovi, odnosno dioničari, kao i članovi uprave, upravnih i nadzornih odbora revizorskog društva ili povezanog društva ne miješaju u obavljanje revizorskih usluga na bilo koji način kojim bi se ugrozila neovisnost i objektivnost ovlaštenog revizora koji obavlja revizorske usluge u ime revizorskog društva
2. raspolagati odgovarajućim administrativnim i računovodstvenim postupcima, mehanizmima unutarnje kontrole kvalitete, djelotvornim postupcima procjene rizika te djelotvornim mjerama nadzora i zaštite sustava za obradu podataka. Ti mehanizmi unutarnje kontrole kvalitete moraju biti osmišljeni kako bi osigurali usklađenost s odlukama i postupcima na svim razinama revizorskog društva
3. uspostaviti odgovarajuće politike i postupke kako bi osiguralo svojim radnicima i drugim fizičkim osobama čije im se usluge stavljaju na raspolaganje ili su pod njihovim nadzorom i koji su neposredno uključeni u obavljanje revizorskih usluga, posjedovanje primjerenog znanja i iskustva za dužnosti koje su im dodijeljene
4. uspostaviti odgovarajuće politike i postupke kako bi osiguralo da povjeravanje važnih revizorskih funkcija vanjskim izvršiteljima nije provedeno na takav način da umanju kvalitetu unutarnje kontrole kvalitete revizorskog društva te mogućnost Agencije da nadzire usklađenost revizorskog društva s odredbama ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, s odredbama Uredbe (EU) br. 537/2014
5. uspostaviti odgovarajuće i djelotvorne organizacijske i administrativne mehanizme za sprečavanje, utvrđivanje, uklanjanje ili upravljanje prijetnjama njihovoj neovisnosti iz članaka 48., 49., 50. i 52. ovoga Zakona
6. uspostaviti odgovarajuće politike i postupke za obavljanje revizorskih usluga, usavršavanje, nadgledanje i praćenje aktivnosti radnika te organizaciju strukture revizorskih spisa iz članka 54. stavka 8. ovoga Zakona
7. uspostaviti sustav unutarnje kontrole kvalitete kako bi se zajamčila kvaliteta revizorskih usluga. Sustav unutarnje kontrole kvalitete obuhvaća najmanje politike i postupke opisane u točki 6. ovoga stavka. Revizorsko društvo dužno je odrediti ovlaštenog revizora koji je odgovoran za sustav unutarnje kontrole kvalitete.
8. koristiti odgovarajuće sustave, resurse i postupke kako bi osiguralo kontinuitet i pravilnost u obavljanju aktivnosti revizorskih usluga

9. uspostaviti primjerene i djelotvorne organizacijske i administrativne mehanizme za rješavanje i bilježenje incidenata koji imaju ili mogu imati ozbiljne posljedice na integritet njihovih aktivnosti vezanih uz obavljanje revizorskih usluga

10. uspostaviti odgovarajuće politike primitaka, uključujući podjelu dobiti, koje omogućuju dovoljno poticaja za učinkovito osiguranje kvalitete revizorskih usluga. Iznos prihoda koji revizorsko društvo ostvari od pružanja nerevizorskih usluga revidiranom subjektu nije predmetom ocjene učinka i isplate primitaka bilo kojoj osobi koja je uključena u obavljanje revizorskih usluga ili koja na nju može utjecati

11. pratiti i ocijeniti prikladnost i učinkovitost svojih sustava, mehanizama unutarnje kontrole kvalitete te postupaka uspostavljenih u skladu s ovim Zakonom i, ako je to primjenjivo, Uredbom (EU) br. 537/2014, te poduzimati primjerene mjere za otklanjanje eventualnih nedostataka. Revizorsko društvo dužno je provoditi godišnje ocjenjivanje sustava unutarnje kontrole kvalitete iz točke 7. ovoga stavka i voditi evidenciju nalaza dobivenih tim ocjenjivanjem, kao i mjera predloženih za izmjenu sustava unutarnje kontrole kvalitete.

(2) Politike i postupci iz stavka 1. ovoga članka dokumentiraju se i priopćuju radnicima revizorskog društva.

(3) Povjeravanje revizorskih funkcija vanjskim izvršiteljima kao što je navedeno u stavku 1. točki 4. ovoga članka ne utječe na obveze revizorskog društva prema revidiranom subjektu.

(4) Revizorsko društvo dužno je uzeti u obzir opseg i složenost svojih aktivnosti pri ispunjavanju obveza iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka.

(5) Revizorsko društvo mora dokazati Agenciji da su politike i postupci, osmišljeni u svrhu ostvarivanja takve usklađenosti, primjereni u odnosu na opseg i složenost aktivnosti revizorskog društva.

Organizacija revizorskog rada

Članak 54.

(1) Revizorsko društvo dužno je za obavljanje revizorskih usluga odrediti najmanje jednog glavnog revizijskog partnera te mu staviti na raspolaganje dostatne resurse i broj osoblja koje posjeduje potrebnu stručnost i vještine kako bi na prikladan način mogli obavljati svoje zadaće.

(2) Osiguranje kvalitete revizorske usluge, neovisnost i stručnost glavni su kriteriji revizorskog društva pri izboru glavnog revizijskog partnera.

(3) Glavni revizijski partner aktivno sudjeluje u obavljanju revizorskih usluga.

(4) Pri obavljanju revizorskih usluga ovlaštenu revizor dužan je posvetiti dovoljno vremena svom angažmanu te osigurati dovoljno resursa kako bi na primjeren način mogao obavljati svoje zadaće.

(5) Revizorsko društvo dužno je voditi evidenciju o svakom kršenju odredaba ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014. Revizorsko društvo također je dužno voditi evidenciju svih posljedica takvog kršenja, uključujući poduzete mjere usmjerene rješavanju tih kršenja te u svrhu izmjene njegovog sustava unutarnje kontrole kvalitete.

Revizorsko društvo dužno je izraditi godišnje izvješće koje sadrži pregled svih poduzetih mjera te to izvješće priopćiti radnicima.

(6) Ako revizorsko društvo traži savjet vanjskih stručnjaka, dužno je dokumentirati taj zahtjev i primljeni savjet.

(7) Revizorsko društvo dužno je voditi evidenciju klijenata. Takva evidencija sadrži sljedeće podatke za svakog klijenta:

1. tvrtku i sjedište ili ime i prezime i adresu
2. ime i prezime glavnog revizijskog partnera
3. naknade zaračunane za usluge zakonske revizije, ostale revizorske usluge te naknade zaračunane za druge usluge u bilo kojoj poslovnoj godini.

(8) Revizorsko društvo dužno je otvoriti revizorski spis za svaku revizorsku uslugu u kojem je dužno:

1. dokumentirati podatke pripremljene u skladu s člankom 52. ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, člancima od 6. do 8. Uredbe (EU) br. 537/2014
2. zadržati sve druge podatke i dokumente koji su važni za revizorsko izvješće iz članka 58. ovoga Zakona te, ako je to primjenjivo, članka 10. i 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 te za praćenje usklađenosti s ovim Zakonom i drugim propisima.

(9) Revizorski spis zatvara se najkasnije u roku od 60 dana od datuma potpisivanja revizorskog izvješća iz članka 58. ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014.

(10) Revizorsko društvo dužno je voditi evidenciju svih pisanih žalbi u vezi s obavljanjem revizorskih usluga.

Opseg revizije financijskih izvještaja

Članak 55.

Ne dovodeći u pitanje članak 58. ovoga Zakona i, ako je primjenjivo, članak 10. i 11. Uredbe (EU) br. 537/2014, revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja ne obuhvaća izražavanje uvjerenja o budućoj održivosti revidiranog subjekta ili učinkovitosti članova uprave ili upravnog odbora pri dotadašnjem ili budućem vođenju poslova subjekta.

Revizija konsolidiranih financijskih izvještaja

Članak 56.

(1) Revizor grupe snosi odgovornost za revizorsko izvješće iz članka 58. ovoga Zakona o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja i, ako je to primjenjivo, iz članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014 te, ako je primjenjivo, za dodatno izvješće revizijskom odboru iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

(2) Revizor grupe dužan je pregledati i ocijeniti reviziju koju je proveo revizor u trećoj zemlji ili ovlaštenu revizor i subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji ili revizorsko društvo za potrebe revizije grupe i dokumentirati prirodu, vrijeme i opseg posla koji su obavili ti revizori,

uključujući, ako je to primjenjivo, pregled relevantnih dijelova revizorske dokumentacije tih revizora.

(3) Revizor grupe dužan je zadržati dokumentaciju koja će omogućiti Agenciji pregled rada revizora grupe.

(4) Za potrebe iz stavka 2. ovoga članka, revizor grupe dužan je zatražiti suglasnost revizora u trećoj zemlji, ovlaštenog revizora, subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji ili revizorskog društva za prosljeđivanje relevantne dokumentacije tijekom obavljanja revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, kao uvjet za oslanjanje revizora grupe na rad tih revizora.

(5) Ako revizor grupe ne može postupiti u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, poduzima prikladne mjere i o tome obavještava Agenciju. Takve mjere po potrebi uključuju obavljanje dodatnih revizorskih postupaka, izravnim putem ili povjeravanjem takvih zadaća vanjskim izvršiteljima u odgovarajućem društvu kćeri.

(6) Ako revizor grupe podliježe nadzoru osiguranja kvalitete rada ili nadzoru u vezi sa zakonskom revizijom godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja grupe, revizor grupe dužan je, na zahtjev, Agenciji staviti na raspolaganje relevantnu dokumentaciju koju posjeduje u vezi s revizijom koju su proveli revizor u trećoj zemlji, ovlašteni revizor, subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji ili revizorsko društvo za potrebe revizije grupe, uključujući svu radnu dokumentaciju relevantnu za reviziju grupe.

(7) Agencija može za potrebe revizije grupe, u skladu s člancima 102. do 105. ovoga Zakona, od relevantnih nadležnih tijela država članica zatražiti dodatnu dokumentaciju o reviziji koju su proveli ovlašteni revizor ili revizorsko društvo.

(8) Ako reviziju matičnog društva ili društva kćeri koja čini dio određene grupe obavljaju revizor u trećoj zemlji ili subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji, Agencija može, od relevantnih nadležnih tijela trećih zemalja putem dogovora o suradnji iz članka 106. ovoga Zakona, zatražiti dodatnu dokumentaciju o reviziji koju su obavili revizor u trećoj zemlji ili subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji.

(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, ako reviziju matičnog društva ili društva kćeri koja čini dio određene grupe obavlja revizor u trećoj zemlji ili subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji s kojima nije sklopljen dogovor o suradnji iz članka 106. ovoga Zakona, revizor grupe je odgovoran, na zahtjev Agencije, osigurati primjerenu dostavu dodatne dokumentacije o reviziji koju je obavio revizor u trećoj zemlji ili subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji, uključujući radnu dokumentaciju relevantnu za reviziju grupe.

(10) Kako bi se osigurala dostava iz stavka 9. ovoga članka, revizor grupe dužan je zadržati primjerak takve dokumentacije ili dogovoriti s revizorom u trećoj zemlji ili subjektom za obavljanje revizije u trećoj zemlji svoj neograničen pristup takvoj dokumentaciji na zahtjev ili poduzeti bilo koju drugu primjerenu mjeru.

(11) U slučaju iz stavka 9. ovoga članka, ako zakonski ili neki drugi razlozi onemogućuju dostavu radne dokumentacije revizije u trećoj zemlji revizoru grupe, dokumentacija koju zadržava revizor grupe mora sadržavati dokaz da je poduzeo primjerene postupke za ostvarivanje pristupa dokumentaciji revizije i, u slučaju ograničenja koja nisu pravna

ograničenja utemeljena na zakonodavstvu treće zemlje, dokaze kojima se podupire postojanje takvih ograničenja.

Revizorska tajna

Članak 57.

(1) Revizorsko društvo mora kao revizorsku tajnu čuvati sve podatke koje je saznalo obavljajući revizorske usluge. Revizorska tajna smatra se poslovnom tajnom revizorskog društva.

(2) Revizorska tajna čuva se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita tajnosti podataka i odredbama ovoga Zakona.

(3) Revizorsku tajnu dužni su čuvati članovi upravljačkih i nadzornih organa revizorskog društva kao i osobe koje rade ili su radile u revizorskom društvu i kojima jesu ili su bili na bilo koji način dostupni podaci iz stavka 1. ovoga članka, te se njima ne smiju koristiti oni sami, ne smiju ih iznositi trećim osobama ili trećim osobama omogućiti da se njima koriste.

(4) Ne smatra se povredom čuvanja revizorske tajne ako se:

1. podaci priopćavaju trećima na osnovi prethodne pisane suglasnosti klijenta
2. podaci priopćavaju Agenciji radi provedbe nadzora, odnosno drugih postupaka u okvirima njene nadležnosti
3. podaci priopćavaju drugom revizorskom društvu u svrhu obavljanja revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s ovim Zakonom
4. podaci priopćavaju sudu na njegov pisani zahtjev u kaznenom postupku ili postupku koji mu prethodi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje kazneni postupak
5. podaci priopćavaju nadležnom tijelu u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma
6. ako je to propisano drugim zakonom.

(5) Propisi koji se odnose na povjerljivost i čuvanje revizorske tajne ne primjenjuju se ako je to potrebno za provedbu odredbi ovoga Zakona odnosno Uredbe (EU) br. 537/2014.

Revizorsko izvješće

Članak 58.

(1) Revizorsko društvo dužno je sastaviti revizorsko izvješće o obavljenoj zakonskoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja ili godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima i odredbama ovoga Zakona.

(2) Revizorsko izvješće mora biti u pisanom obliku te mora sadržavati:

1. identifikacijske podatke o revidiranom subjektu čiji su godišnji financijski izvještaji ili godišnji konsolidirani financijski izvještaji predmet zakonske revizije
2. naziv godišnjeg financijskog izvještaja ili godišnjeg konsolidiranog financijskog izvještaja i naznaku datuma te razdoblje na koje se odnosi
3. okvir financijskog izvještavanja koji je primijenjen prilikom pripreme godišnjeg financijskog izvještaja ili godišnjeg konsolidiranog financijskog izvještaja

4. opis opsega zakonske revizije i revizijske standarde u skladu s kojima se obavila zakonska revizija
5. revizorsko mišljenje koje može biti pozitivno, uvjetno ili negativno te u njemu mora jasno biti navedeno mišljenje ovlaštenog revizora ili revizorskog društva o sljedećem:
 - a) pružaju li godišnji financijski izvještaji ili godišnji konsolidirani financijski izvještaji istinit i objektivan prikaz u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja i
 - b) ako je to primjenjivo, jesu li godišnji financijski izvještaji u skladu s propisima
6. upućivanje na sva pitanja na koja je revizorsko društvo upozorilo u posebnom naglasku koji ne predstavlja ograđivanje u revizorskom mišljenju
7. mišljenje i izjavu je li izvješće posloводства usklađeno s godišnjim financijskim izvještajima za istu poslovnu godinu, je li izvješće posloводства sastavljeno u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika i ostalim propisima, te je li, a na temelju znanja i razumijevanja stečenih tijekom revizije o revidiranom subjektu i njegovom okruženju, ovlašteni revizor utvrdio značajne pogrešne prikaze u izvješću posloводства uz opis prirode tih utvrđenih značajnih pogrešnih prikaza
8. izjavu u vezi s bilo kakvom značajnom neizvjesnošću u vezi s događajima ili okolnostima koji značajno mogu dovesti u pitanje sposobnost revidiranog subjekta za nastavak vremenski neograničenog poslovanja
9. podatak o sjedištu revizorskog društva.

(3) Iznimno od stavka 2. točke 5. ovoga članka, ako ovlašteni revizor ili revizorsko društvo nije u mogućnosti izraziti revizorsko mišljenje, revizorsko izvješće sadrži navod o suzdržavanju od izražavanja mišljenja.

(4) Ako je zakonsku reviziju obavilo više od jednog revizorskog društva, ta revizorska društva dužna su se usuglasiti oko rezultata zakonske revizije te podnijeti zajedničko izvješće i mišljenje. U slučaju neslaganja, svako revizorsko društvo iskazuje svoje mišljenje u zasebnom stavku revizorskog izvješća i navodi razlog neslaganju.

(5) Revizorsko izvješće mora potpisati najmanje ovlašteni revizor koji obavlja zakonsku reviziju i zakonski zastupnik revizorskog društva. Ako zakonsku reviziju istodobno obavlja više od jednog revizorskog društva, revizorsko izvješće moraju potpisati svi ovlašteni revizori koji su obavili zakonsku reviziju i zakonski zastupnici tih revizorskih društava.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, potpis ovlaštenog revizora ne mora biti otkriven javnosti ako bi takvo otkrivanje moglo prouzročiti neposrednu i značajnu prijetnju osobnoj sigurnosti tog ovlaštenog revizora.

(7) U slučaju iz stavka 6. ovoga članka revizorsko društvo dužno je prije izdavanja revizorskog izvješća obavijestiti Agenciju o imenu i prezimenu ovlaštenog revizora i razlozima neotkrivanja javnosti njegovog potpisa te dostaviti predmetno revizorsko izvješće koje je potpisao ovlašteni revizor.

(8) Revizorsko izvješće o godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima mora biti u skladu sa zahtjevima određenima u stavcima od 1. do 7. ovoga članka. Pri izvješćivanju o usklađenosti izvješća posloводства i godišnjih financijskih izvještaja kako je propisano u stavku 2. točki 7. ovoga članka, revizorsko društvo uzima u obzir godišnje konsolidirane financijske izvještaje i konsolidirano izvješće posloводства. Ako su godišnji financijski

izvještaji matičnog društva priloženi godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima, revizorska izvješća, koja su obvezna na temelju ovoga članka, mogu se objediniti.

(9) Revizorsko mišljenje iz stavka 2. točke 5. ovoga članka odnosi se na godišnje financijske izvještaje promatrane kao cjelina.

(10) Revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji za posebne namjene sastavlja se u skladu s posebnim propisima.

(11) Revizorsko izvješće sastavlja se i objavljuje na hrvatskom jeziku.

(12) Revizorskom izvješću prilažu se financijski izvještaji koji su bili predmet revizije.

(13) Agencija će detaljnije pravilnikom propisati iznimne okolnosti iz stavka 6. ovoga članka.

Izvjeshće o transparentnosti

Članak 59.

Revizorsko društvo koje koristi iznimku iz članka 13. stavka 2. podstavka 2. Uredbe (EU) br. 537/2014 dužno je o tome bez odgode izvijestiti Agenciju.

Osiguranje od odgovornosti

Članak 60.

(1) Revizorsko društvo dužno je s osigurateljem sklopiti i obnavljati ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju bi trećim osobama moglo počinuti obavljanjem revizorskih usluga.

(2) Priznaje se jednakovrijedno osiguranje od odgovornosti za štetu koje je sklopljeno u drugoj državi članici.

Visina osiguranja od odgovornosti

Članak 61.

(1) Za štetu koju bi revizorsko društvo moglo prouzročiti obavljanjem revizorskih usluga, najmanja svota pokrića po štetnom događaju iznosi 300.000,00 kuna.

(2) Za štetu koju bi revizorsko društvo moglo prouzročiti obavljanjem zakonske revizije subjekata od javnog interesa, najmanja svota pokrića po štetnom događaju iznosi 3.000.000,00 kuna.

(3) Revizorskom društvu iz druge države članice priznaje se jednakovrijedno osiguranje od odgovornosti za štetu koje je sklopljeno u drugoj državi članici.

Naknada za obavljenu zakonsku reviziju

Članak 62.

Iznos naknade za obavljanje zakonske revizije ne smije biti podložan nikakvom obliku uvjetovanja te ne smije ovisiti niti biti povezan s pružanjem dodatnih usluga revidiranom subjektu.

Zabrana obavljanja zakonske revizije kod subjekata od javnog interesa

Članak 63.

Revizorsko društvo koje zapošljava manje od dva ovlaštena revizora ne smije obavljati reviziju financijskih izvještaja subjekata od javnog interesa.

Trajanje revizijskog angažmana

Članak 64.

Osim ako nije drugačije propisano posebnim zakonima, u smislu članka 17. stavka 4. Uredbe (EU) br. 537/2014 kod subjekata od javnog interesa najdulje razdoblje neprekidnog trajanja revizorskog angažmana revizorskog društva je:

1. dvadeset godina, ako se postupak javnog natječaja za zakonsku reviziju provodi u skladu s člankom 16. stavcima od 2. do 5. Uredbe (EU) br. 537/2014, i proizvodi učinke nakon isteka najduljeg razdoblja iz stavka 1. drugog podstavka i stavka 2. točke (b) Uredbe (EU) br. 537/2014

2. dvadeset godina, ako je nakon isteka najduljeg razdoblja iz članka 17. stavka 1. drugog podstavka i stavka 2. točke (b) Uredbe (EU) br. 537/2014 istodobno angažirano više od jednog revizorskog društva pod uvjetom da zakonska revizija rezultira podnošenjem zajedničkog revizorskog izvješća iz članka 58. ovoga Zakona.

POGLAVLJE VII.
REVIZIJSKI ODBOR

Revizijski odbor

Članak 65.

(1) Subjekti od javnog interesa dužni su imati revizijski odbor.

(2) Članovi revizijskog odbora imenuju se iz redova članova nadzornog odbora, odnosno neizvršnih članova upravnog odbora, i drugih članova koje imenuje nadzorni odbor, odnosno upravni odbor.

(3) Najmanje jedan član revizijskog odbora mora biti stručan u području računovodstva i/ili revizije.

(4) Članovi revizijskog odbora kao cjelina moraju imati znanje o sektoru u kojem posluje revidirani subjekt.

(5) Većina članova revizijskog odbora mora biti neovisna u odnosu na revidirani subjekt.

(6) Predsjednika revizijskog odbora imenuje nadzorni, odnosno upravni odbor ili ga biraju članovi revizijskog odbora. Predsjednik revizijskog odbora mora biti neovisan od revidiranog subjekta.

(7) Revizijski odbor je samostalan u svom radu.

(8) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, revizijski odbor ne moraju imati društva za upravljanje UCITS fondovima čije poslovanje je propisano zakonom koji uređuje otvorene investicijske fondove s javnom ponudom, niti UAIF-ovi ili zatvoreni AIF-ovi čije poslovanje je propisano zakonom koji uređuje alternativne investicijske fondove.

Zadaće revizijskog odbora

Članak 66.

Revizijski odbor ima, između ostaloga, sljedeće zadaće:

1. izvješćuje upravni ili nadzorni odbor o ishodu zakonske revizije te objašnjava na koji način je zakonska revizija doprinijela integritetu financijskog izvještavanja i ulogu revizijskog odbora u tom procesu
2. prati proces financijskog izvještavanja i dostavlja preporuke ili prijedloge za osiguravanje njegovog integriteta
3. prati djelotvornost sustava unutarnje kontrole kvalitete i sustava upravljanja rizicima te, ako je to primjenjivo, unutarnju reviziju, u pogledu financijskog izvještavanja, bez kršenja svoje neovisnosti
4. prati obavljanje zakonske revizije godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, uzimajući u obzir sve nalaze i zaključke Agencije u skladu s člankom 26. stavkom 6. Uredbe (EU) br. 537/2014
5. ispituje i prati neovisnost revizorskog društva u skladu s člancima 48., 49., 50., 52., 53. i 54. ovoga Zakona te člankom 6. Uredbe (EU) br. 537/2014, a posebno prikladnost pružanja nerevizorskih usluga u skladu s člankom 4. stavcima 2. i 3. te člankom 5. Uredbe (EU) br. 537/2014
6. odgovoran je za postupak izbora revizorskog društva te predlaže imenovanje revizorskog društva u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 537/2014, osim ako se primjenjuje članak 16. stavka 8. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Dodatno izvješće za revizijski odbor

Članak 67.

U skladu s člankom 11. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju subjekta od javnog interesa dužno je dostaviti dodatno izvješće revizijskom odboru te upravnom ili nadzornom odboru.

POGLAVLJE VIII.

NADLEŽNO TIJELO, DJELOKRUG I NADLEŽNOSTI NADLEŽNOG TIJELA

Djelokrug i nadležnosti Agencije

Članak 68.

(1) U obavljanju svojih javnih ovlasti Agencija je ovlaštena:

1. provoditi nadzor i druge postupke nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima, te ostalim subjektima nadzora utvrđenim ovim Zakonom i Uredbom (EU) br. 537/2014 te izricati nadzorne mjere i poduzimati druge radnje usmjerene za uklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti
2. izdavati, poništavati i ukidati odobrenja za rad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima te druga odobrenja, suglasnosti i registracije za koje je ovlaštena na temelju ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014, kao i drugih propisa
3. voditi registre i druge evidencije u skladu s odredbama ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014
4. odrediti program revizorskog ispita i način provođenja revizorskog ispita
5. organizirati i provoditi revizorski ispit
6. odrediti program i način provođenja stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita
7. organizirati i provoditi stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita
8. odrediti program i način provođenja stalnog stručnog usavršavanja
9. organizirati i provoditi stalno stručno usavršavanje
10. odrediti program ispita osposobljenosti
11. organizirati i provoditi ispit osposobljenosti
12. odrediti program te organizirati i provoditi poseban ispit iz članka 14 ovoga Zakona
13. provoditi nadzor nad organiziranjem i provođenjem stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita, organiziranjem i provođenjem revizorskog ispita te organiziranjem i provođenjem stalnog stručnog usavršavanja ako ih organizira i provodi Hrvatska revizorska komora ili druga pravna osoba kojoj je Agencija povjerila obavljanje ovih zadaća
14. organizirati i nadzirati postupak prevođenja Međunarodnih revizijskih standarda na hrvatski jezik, kada prijevod radi Hrvatska revizorska komora te ih objavljivati u Narodnim novinama, osim ako je te standarde usvojila Europska komisija
15. sudjelovati u postupcima Europske komisije u vezi s usvajanjem Međunarodnih revizijskih standarda
16. nadzirati donošenje nacionalnih revizijskih standarda za obavljanje drugih revizorskih usluga i objavljivati ih u Narodnim novinama, kada nacionalne standarde donosi Hrvatska revizorska komora
17. organizirati i nadzirati prevođenje etičkih standarda, kada prijevod radi Hrvatska revizorska komora te ih objavljivati u Narodnim novinama i nadzirati primjenu etičkih standarda računovodstvene struke
18. donositi provedbene propise potrebne radi provedbe i/ili usklađenja s mišljenjima CEAOB-a, kada je to potrebno radi provedbe ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014
19. obavljati i druge poslove u skladu s odredbama ovoga Zakona, Uredbe (EU) br. 537/2014 i drugih propisa.

(2) Agencija ima pravo na naknadu od prihoda subjekata nadzora iz članka 77. stavka 5. točaka 2. i 3. ovoga Zakona te na naknadu za pružene usluge iz djelokruga i nadležnosti Agencije. Agencija će pravilnikom propisati visinu naknade.

(3) Odluke Agencije u obavljanju njenih javnih ovlasti propisanih ovim Zakonom i, ako je to primjenjivo, Uredbom (EU) br. 537/2014, mogu donositi osobe koje ne obavljaju revizijsku djelatnost, a raspoložu znanjima iz područja relevantnih za zakonsku reviziju.

(4) Agencija je ovlaštena s ciljem obavljanja pojedinih zadataka iz svoje nadležnosti angažirati ovlaštene revizore ili druge stručnjake, koji su neovisni i nisu u sukobu interesa u odnosu na subjekt nadzora na koji se odnosi konkretna zadaća, što Agenciji potvrđuju izjavom, pri čemu se na te osobe na odgovarajući način primjenjuju odredbe o tajnosti podataka koje se primjenjuju na radnike Agencije. Ove osobe ne donose odluke Agencije.

Povjeravanje obavljanja zadataka Agencije

Članak 69.

(1) Agencija može obavljanje zadataka iz članka 68. stavka 1. točaka 5., 7. i 9. ovoga Zakona povjeriti odobrenjem drugoj pravnoj osobi koja ima dostatne organizacijske, tehničke, ljudske i financijske uvjete za obavljanje tih zadataka.

(2) Agencija može povjeriti obavljanje zadataka iz članka 68. stavka 1. točaka 5. i 7. ovoga Zakona samo u slučaju iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Pravna osoba dužna je trajno osigurati sprečavanje sukoba interesa pri obavljanju zadataka koje su joj povjerene te ispunjavati druge uvjete koji su određeni odobrenjem iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Pravna osoba dužna je Agenciju izvijestiti o obavljanju povjerenih zadataka iz članka 68. stavka 1. točaka 5., 7. i 9. ovoga Zakona odmah po obavljanju povjerenih zadataka, a i tijekom obavljanja zadataka ako nastupe neplanirane okolnosti koje mogu utjecati na rok, opseg ili kvalitetu obavljanja povjerenih zadataka. Ako se povjerene zadaće obavljaju kroz razdoblje duže od godine dana pravna osoba ima obvezu podnijeti izvještaj Agenciji o obavljenim aktivnostima za svako razdoblje od uzastopnih dvanaest mjeseci i to u roku od mjesec dana po isteku tog razdoblja.

(5) Agencija može u svakom trenutku ukinuti izdano odobrenje iz stavka 1. ovoga članka, ako pravna osoba ne obavlja ili ne može obavljati povjerene zadaće u skladu s izdanim odobrenjem.

(6) Agencija je odgovorna za povjerene zadaće iz članka 68. stavka 1. točaka 5., 7. i 9. ovoga Zakona.

(7) Agencija će detaljnije propisati pravilnikom uvjete i način povjeravanja obavljanja zadataka iz članka 68. stavka 1. točaka 5., 7. i 9. ovoga Zakona, način dokazivanja nepostojanja sukoba interesa i uvjete iz stavaka 1. i 3. ovoga članka te način provedbe nadzora nad obavljanjem zadataka iz odobrenja iz stavka 1. ovoga članka.

Primjena propisa o upravnom postupku i upravnom sporu

Članak 70.

(1) Na postupke koje u okviru svoje nadležnosti provodi Agencija, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opći upravni postupak, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) U postupcima koje vodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje opći upravni postupak Agencija donosi rješenja i zaključke. Protiv akata Agencije žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) U postupku nadzora ne može se zahtijevati povrat u prijašnje stanje.

(4) U postupku povodom tužbe protiv rješenja nadležni upravni sud ne može izreći privremenu mjeru odgode izvršenja niti je dopušten odgodni učinak tužbe.

(5) O tužbama protiv akata Agencije nadležni upravni sud odlučit će po hitnom postupku, a najkasnije u roku od tri mjeseca od dana podnošenja tužbe. O žalbama protiv presuda upravnog suda, Visoki upravni sud odlučit će u hitnom postupku, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana podnošenja žalbe.

Godišnji program rada

Članak 71.

(1) Agencija je dužna izraditi godišnji program rada u vezi sa zadaćama propisanim ovim Zakonom i Uredbom (EU) br. 537/2014.

(2) Godišnji program rada iz stavka 1. ovoga članka je javan i objavljuje se na mrežnoj stranici Agencije.

Suradnja Agencije s Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja

Članak 72.

(1) Agencija i Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja dužne su surađivati u vezi praćenja tržišta i tržišne koncentracije ovlaštenih revizora i revizorskih društava u smislu članka 27. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 i drugim pitanjima iz njihove nadležnosti.

(2) Način suradnje i opseg razmjene informacija uređuje se međusobnim sporazumom o suradnji između Agencije i Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.

(3) Razmjena podataka u skladu s ovim člankom ne smatra se odavanjem službene tajne, a Agencija i Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja dužne su čuvati primljene podatke i informacije kao povjerljive te ih mogu upotrijebiti isključivo u svrhu za koju su dani.

Članstvo u međunarodnim tijelima i organizacijama

Članak 73.

Agencija može biti član europskih i međunarodnih tijela i organizacija nadležnih za područje nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava.

Ostala nadležna tijela koja se izvještavaju

Članak 74.

(1) U smislu članka 7. stavka 2. Uredbe (EU) br. 537/2014 nadležno tijelo u Republici Hrvatskoj kojem se prijavljuju nepravilnosti je Ured za sprečavanje pranja novca.

(2) U smislu članka 12. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 revizorsko društvo dužno je izvještavati Hrvatsku narodnu banku i Agenciju.

POGLAVLJE IX. NADZOR NAD OVLAŠTENIM REVIZORIMA, REVIZORSKIM DRUŠTVIMA I OSTALIM SUBJEKTIMA NADZORA

Nadzor nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima

Članak 75.

(1) Nadzor nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima podrazumijeva ispitivanje i provjeru postupa li i na koji način ovlašteni revizor i revizorsko društvo u skladu s odredbama ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014, kao i u skladu s nacionalnim standardima i vlastitim pravilima.

(2) Nadzor osiguranja kvalitete rada ovlaštenih revizora i revizorskih društava podrazumijeva ocjenu pridržavanja važećih revizijskih standarda i zahtjeva neovisnosti, kvantitete i kvalitete angažiranih sredstava, zaračunatih revizorskih naknada i sustava unutarnje kontrole kvalitete revizorskog društva, potkrijepljen odgovarajućim testiranjem odabranih revizorskih spisa.

Temelji za provođenje nadzora nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima

Članak 76.

(1) Agencija provodi nadzor nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima temeljem analize i procjene rizika kojima su ovlašteni revizor i revizorsko društvo izloženi ili bi mogli biti izloženi u obavljanju revizorskih usluga te rizika kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi revidirani subjekti.

(2) Osim rizika iz stavka 1. ovoga članka, Agencija pri određivanju učestalosti i opsega nadzora nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima u obzir uzima veličinu, utjecaj i značaj koji ovlašteni revizor i revizorsko društvo ima na tržištu revizorskih usluga te prirodu, vrstu, opseg i složenost aktivnosti koje ovlašteni revizor i revizorsko društvo obavljaju.

(3) Nadzor osiguranja kvalitete rada ovlaštenih revizora i revizorskih društava provodi se najmanje jedanput u tri godine kod ovlaštenog revizora i revizorskog društva koji obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa, odnosno najmanje jedanput u šest godina kod ovlaštenog revizora i revizorskog društva koji obavlja zakonsku reviziju ostalih subjekata.

Subjekti nadzora

Članak 77.

(1) Agencija provodi nadzor nad subjektima nadzora u skladu sa zakonom koji uređuje osnivanje i poslovanje Agencije, ovim Zakonom, propisima donesenima na temelju ovoga

Zakona, drugim zakonima i propisima donesenima na temelju njih i uredbama Europske unije kojima se uređuje obavljanje zakonske revizije te drugih poslova koje subjekti nadzora mogu obavljati temeljem navedenih propisa.

(2) Na postupke nadzora koje u okviru svoje nadležnosti provodi Agencija primjenjuju se odredbe iz ovoga dijela Zakona, ako nije drugačije propisano.

(3) U postupcima nadzora koje vodi, Agencija odlučuje bez usmene rasprave.

(4) Agencija ima pravo uvida u sve podatke i dokumentaciju koja se vodi u subjektima nadzora.

(5) Subjekti nadzora Agencije prema odredbama ovoga Zakona su:

1. ovlaštene revizori
2. samostalni revizori
3. revizorska društva
4. ovlaštene revizori i revizorska društva iz druge države članice koje je odobrila odnosno registrirala Agencija, samo u pogledu nadzora osiguranja kvalitete rada obavljenih zakonskih revizija u Republici Hrvatskoj
5. ovlaštene revizori i revizorska društva iz druge države članice koje je odobrila odnosno registrirala Agencija u slučaju kada izdaju revizorska izvješća koja se odnose na godišnje financijske izvještaje i godišnje konsolidirane financijske izvještaje izdavatelja iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona
6. revizori u trećoj zemlji i subjekti za obavljanje revizije u trećoj zemlji koje je registrirala Agencija i
7. subjekti od javnog interesa sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, samo u pogledu njihovih obveza iz ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014.

(6) Agencija može izuzeti od nadzora osobe iz stavka 5. točke 6. ovoga članka ako je tijekom protekle tri godine nadzor osiguranja kvalitete rada tog revizora u trećoj zemlji i subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji provelo nadležno tijelo druge države članice ili te treće zemlje, pod uvjetom da je Europska komisija za te treće zemlje sustav nadzora revizora u trećoj zemlji i subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji ocijenila jednakovrijednim nadzoru koji se provodi u državama članicama.

(7) Osim nad subjektima nadzora iz stavka 5. ovoga članka, Agencija provodi nadzor i nad:

1. Hrvatskom revizorskom komorom, u dijelu obavljanja zadaća dodijeljenih ovim Zakonom
2. pravnim osobama kojima je Agencija povjerala obavljanje zadaća u skladu sa člankom 68. ovoga Zakona, u dijelu obavljanja povjerenih zadaća.

Naknada za nadzor

Članak 78.

Za obavljanje nadzora subjekti nadzora iz članka 77. stavaka 5. i 7. ovoga Zakona plaćaju Agenciji naknadu za nadzor, čiju će visinu, način izračuna i način plaćanja Agencija propisati pravilnikom.

Način obavljanja nadzora

Članak 79.

(1) Agencija provodi nadzor po službenoj dužnosti:

1. neposrednim nadzorom, u poslovnim prostorijama subjekta nadzora ili osobe s kojom je subjekt nadzora neposredno ili posredno, poslovno, upravljački ili kapitalno povezan ili kojoj su povjerene važne revizijske funkcije, pregledom izvorne dokumentacije, provjerom i procjenom organizacije i cjelokupnog poslovanja subjekta nadzora i razgovorom s članovima uprave odnosno izvršnim direktorima i članovima nadzornog odbora, te, ako je to primjenjivo, i ostalim relevantnim osobama, u skladu sa svrhom i opsegom nadzora, te u prostorijama Agencije

2. posrednim nadzorom, u prostorijama Agencije, prikupljanjem, provjerom i analiziranjem izvještaja, obavijesti i podataka koje su subjekti nadzora dužni objavljivati, sastavljati i/ili dostavljati, u propisanim rokovima ili na zahtjev Agencije, ili ga izvještavati u slučaju postojanja propisanih činjenica i okolnosti, te praćenjem, prikupljanjem, provjerom i analizom dokumentacije, obavijesti i podataka dobivenih na zahtjev Agencije iz drugih izvora, u skladu sa svrhom i opsegom nadzora.

(2) Neposredni nadzor iz stavka 1. točke 1. ovoga članka može biti redovni ili izvanredni.

Osobe ovlaštene za nadzor

Članak 80.

(1) Nadzor iz članka 79. ovoga Zakona obavljaju radnici Agencije kao ovlaštene osobe Agencije.

(2) Ovlaštena osoba Agencije mora biti neovisna od subjekta nadzora koji je predmet nadzora te ne smije postojati sukob interesa između ovlaštene osobe Agencije i subjekta nadzora koji je predmet nadzora.

(3) Ovlaštene osobe Agencije koje provode nadzor iz članka 75. stavka 2. ovoga Zakona, moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

1. imati odgovarajuću stručnu naobrazbu i relevantno iskustvo za obavljanje zakonske revizije i financijsko izvještavanje

2. biti osposobljene za provedbu nadzora osiguranja kvalitete rada ovlaštenih revizora i revizorskih društava sukladno posebnom programu koji utvrđuje Agencija

3. ne smiju biti zaposlene ili u drugom odnosu povezanosti s revizorskim društvom koje je predmet nadzora

4. proteklo je najmanje tri godine od datuma prestanka njihovog statusa partnera, radnika ili drugog oblika povezanosti s revizorskim društvom koje je predmet nadzora i

5. prije početka nadzora moraju dati pisanu izjavu da ne postoji sukob interesa između njih i revizorskog društva koje je predmet nadzora.

(4) U provedbi nadzora iz članka 75. stavka 2. ovoga Zakona uz ovlaštene osobe Agencije iz stavka 3. ovoga članka mogu sudjelovati i druge ovlaštene osobe Agencije.

Dostavljanje podataka na zahtjev Agencije

Članak 81.

(1) Na zahtjev Agencije, subjekt nadzora dužan je dostaviti ili učiniti dostupnom dokumentaciju, isprave, izvještaje i podatke te dati izjave o svim okolnostima važnim za nadzor ili izvršavanje drugih ovlasti i mjera koje Agencija ima na temelju ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju njega, zakona koji uređuje osnivanje i poslovanje Agencije i propisa donesenih na temelju tog zakona, Uredbe (EU) br. 537/2014 ili na temelju drugih propisa.

(2) Dokumentaciju, isprave, izvještaje i podatke te izjavu o okolnostima iz stavka 1. ovoga članka, dužni su na zahtjev Agencije dostaviti članovi uprave, odnosno izvršni direktori, članovi nadzornog odbora, prokuristi, ovlašteni revizori, revizorsko društvo, druge relevantne osobe subjekta nadzora te druge osobe koje mogu imati saznanja od interesa za postupak nadzora.

(3) Agencija je, od osoba iz stavka 2. ovoga članka, ovlaštena zatražiti pisano očitovanje o okolnostima iz stavka 1. ovoga članka ili ih pozvati da daju usmeno očitovanje na okolnosti.

(4) Ovlaštena osoba Agencije može provoditi razgovore s osobama iz stavka 2. ovoga članka radi dobivanja informacija potrebnih za obavljanje nadzora i ispunjavanje ciljeva nadzora.

(5) Agencija je ovlaštena za potrebe nadzora ili izvršavanja drugih ovlasti detaljnije pravilnikom propisati vrstu i oblik podataka, rokove i način njihove dostave Agenciji.

Obavijest o neposrednom nadzoru

Članak 82.

(1) Prije početka obavljanja neposrednog nadzora, subjektu nadzora dostavlja se pisana obavijest o neposrednom nadzoru koja sadrži najmanje:

1. predmet nadzora
2. vremensko razdoblje obuhvaćeno nadzorom
3. naznaku mjesta gdje će se nadzor obavljati
4. datum početka obavljanja nadzora
5. ime i prezime ovlaštene osobe Agencije koji će obaviti nadzor, odnosno angažiranog stručnjaka, ako je to primjenjivo.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka može sadržavati i podatke i dokumentaciju koju je subjekt nadzora dužan pripremiti ovlaštenim osobama Agencije za potrebe obavljanja neposrednog nadzora.

(3) Agencija može tijekom nadzora nadopuniti obavijest o neposrednom nadzoru. Na dopunu obavijesti o neposrednom nadzoru na odgovarajući način se primjenjuju odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Obavijest o neposrednom nadzoru dostavlja se subjektu nadzora u roku koji ne može biti kraći od sedam dana prije dana početka neposrednog nadzora.

(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, ovlaštena osoba Agencije može subjektu nadzora dostaviti obavijest o neposrednom nadzoru najkasnije na dan početka obavljanja nadzora, ako je potrebno hitno provođenje nadzora, ili nije moguće na drugi način postići svrhu nadzora.

Neposredni nadzor

Članak 83.

(1) Nakon zaprimanja obavijesti o neposrednom nadzoru, subjekt nadzora dužan je ovlaštenim osobama Agencije omogućiti obavljanje neposrednog nadzora u sjedištu subjekta nadzora i na ostalim mjestima u kojima subjekt nadzora ili druga osoba po ovlaštenju subjekta nadzora obavlja aktivnosti u vezi kojih Agencija obavlja nadzor.

(2) Subjekt nadzora dužan je ovlaštenoj osobi Agencije, na njezin zahtjev, omogućiti kontrolu radne dokumentacije, poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije ili poslovne evidencije te nadzor nad informacijskim sustavom i tehnologijama koje omogućavaju rad informacijskog sustava, te osigurati standardno sučelje za pristup sustavu za upravljanje bazama podataka kojima se koristi, u svrhu provođenja nadzora potpomognutog računalnim programima, sve u opsegu potrebnom za obavljanje nadzora.

(3) Subjekt nadzora dužan je ovlaštenoj osobi Agencije, na njezin zahtjev, učiniti dostupnom ili dostaviti ili predati svu traženu radnu dokumentaciju, poslovnu dokumentaciju, izvještaje, računalne ispise, preslike poslovnih knjiga, zapise s telefaks uređaja, zapise o elektroničkoj komunikaciji, druge evidencije o prometu podataka, administrativne ili poslovne evidencije u papirnatom obliku ili u obliku elektroničkog zapisa na mediju i u obliku koji zahtijeva ovlaštena osoba Agencije.

(4) Dokumentaciju, izvještaje, ispise, zapise i evidencije iz stavka 3. ovoga članka, financijske instrumente, novac ili predmete koji mogu poslužiti kao dokaz u kaznenom ili prekršajnom postupku, ovlaštena osoba Agencije može, uz izdavanje potvrde, privremeno oduzeti subjektu nadzora, ali samo do pokretanja tih postupaka, kada ih predaju tijelu nadležnom za vođenje postupka.

(5) Subjekt nadzora dužan je na zahtjev ovlaštene osobe Agencije osigurati prisustvo osobe koja je relevantna za provođenje nadzora. Relevantne osobe subjekta nadzora dužne su surađivati s ovlaštenim osobama Agencije, na njihov zahtjev obaviti s njima razgovor te im dati sve podatke bitne za obavljanje nadzora i ispunjavanje svrhe i ciljeva nadzora.

Uvjeti za obavljanje neposrednog nadzora

Članak 84.

(1) Subjekt nadzora dužan je ovlaštenoj osobi Agencije osigurati prikladne prostorije u kojima je moguće neometano i bez prisutnosti drugih osoba obavljati nadzor.

(2) Na zahtjev ovlaštene osobe Agencije, subjekt nadzora dužan je osigurati stručnu i tehničku pomoć, potrebna pojašnjenja i druge uvjete potrebne za obavljanje nadzora.

(3) Ovlaštene osobe Agencije nadzor obavljaju tijekom radnog vremena subjekta nadzora. Ako je zbog opsega ili prirode posla nužno, subjekt nadzora dužan je omogućiti ovlaštenim osobama Agencije obavljanje nadzora i izvan radnog vremena.

Kontrola informacijskog sustava

Članak 85.

(1) Subjekt nadzora koji u svom poslovanju koristi informacijski sustav dužan je na zahtjev ovlaštene osobe Agencije osigurati uvjete za pregled informacijskog sustava te mogućnost ispitivanja jesu li podaci obrađeni korištenjem informacijske tehnologije obrađeni na primjeren način.

(2) Subjekt nadzora dužan je na zahtjev ovlaštene osobe Agencije predati dokumentaciju iz koje je razvidan potpuni opis rada informacijskog sustava. Iz dokumentacije moraju biti razvidne komponente informacijskog sustava. Dokumentacija mora omogućiti ovlaštenoj osobi uvid u:

1. programska rješenja
2. postupke obrade podataka korištenjem informacijske tehnologije
3. kontrole koje osiguravaju pravilnu obradu podataka i
4. kontrole koje osiguravaju čuvanje povjerljivosti, integriteta i raspoloživosti podataka.

Završetak postupka neposrednog nadzora

Članak 86.

(1) Nakon provedenog neposrednog nadzora osiguranja kontrole kvalitete rada, ovlaštene osobe Agencije, ako je to potrebno radi potvrde ispravnog razumijevanja utvrđenih činjenica i njihovog značaja, mogu održati završni sastanak sa subjektom nadzora, odnosno s odgovornim osobama subjekta nadzora.

(2) Nakon provedenog neposrednog nadzora, sastavlja se zapisnik o provedenom nadzoru koji se uručuje subjektu nadzora, s detaljnim opisom utvrđenih činjenica, odnosno opisom nedostataka, nezakonitosti i nepravilnosti ako su oni utvrđeni u postupku nadzora. Uprava subjekta nadzora je dužna bez odgode zapisnik o obavljenom nadzoru dostaviti nadzornom odboru.

(3) Na dostavljeni zapisnik subjekt nadzora ima pravo uložiti prigovor u roku od osam dana od datuma njegovog primitka.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, Agencija može odrediti rok koji je kraći od roka iz stavka 3. ovoga Zakona, ako je to potrebno u svrhu sprječavanja mogućih značajnih štetnih posljedica za subjekt nadzora koji je bio predmetom nadzora, korisnike financijskih izvještaja uključujući sudionike na financijskim tržištima ili treće osobe.

(5) Ako su u postupku neposrednog nadzora utvrđene nezakonitosti i/ili nepravilnosti za koje bi se izricala odgovarajuća nadzorna mjera i/ili dala preporuka, ali su one otklonjene do izrade zapisnika, to će se unijeti u zapisnik.

(6) Ako nezakonitosti i/ili nepravilnosti utvrđene u postupku neposrednog nadzora za koje bi se izricala odgovarajuća nadzorna mjera i/ili dala preporuka budu otklonjene nakon što subjekt nadzora zaprimi zapisnik i prije donošenja rješenja kojim se izriče odgovarajuća nadzorna mjera i/ili daje preporuka, o tome se sastavlja dopuna zapisnika. U tom slučaju na odgovarajući način se primjenjuju odredbe stavaka 3. do 5. ovoga članka.

(7) U slučaju da subjekt nadzora, u skladu sa stavcima 5. i/ili 6. ovoga članka, otkloni sve nezakonitosti i/ili nepravilnosti, Agencija će donijeti rješenje kojim se utvrđuje da je postupak nadzora okončan.

(8) Prije donošenja rješenja iz stavka 7. ovoga članka Agencija može provjeriti postupanje subjekta nadzora te zatražiti dostavu dokumentacije ili drugih dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li utvrđene nezakonitosti i/ili nepravilnosti otklonjene na odgovarajući način i u odgovarajućem opsegu.

Razlozi prigovora

Članak 87.

Prigovor protiv zapisnika o obavljenom neposrednom nadzoru dopušten je iz ovih razloga:

1. ako je zapisnik o provedenom nadzoru sastavljen u nadzoru nad osobom nad kojom Agencija nije nadležna provoditi nadzor
2. ako je u zapisniku pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

Sadržaj prigovora

Članak 88.

(1) Prigovor protiv zapisnika mora sadržavati:

1. navođenje zapisnika na koji se prigovor podnosi
2. izjavu da se navodi iz zapisnika pobijaju u cijelosti ili u određenom dijelu
3. razloge prigovora i
4. druge podatke koje mora sadržavati svaki podnesak u skladu sa zakonom kojim se uređuje opći upravni postupak.

(2) U prigovoru, subjekt nadzora može navesti činjenice iz kojih proizlazi da nedostaci, nezakonitosti i/ili nepravilnosti navedene u zapisniku ne postoje i predložiti dokaze. Ako se subjekt nadzora poziva na isprave, dužan ih je kao dokaze priložiti prigovoru.

(3) Nakon proteka roka za prigovor subjekt nadzora nema pravo navoditi nove činjenice i iznositi nove dokaze.

(4) Dostavljeni prigovor protiv zapisnika čini sastavni dio zapisnika.

Završetak postupka posrednog nadzora

Članak 89.

(1) U slučaju nedostataka, nezakonitosti i/ili nepravilnosti utvrđenih u postupku posrednog nadzora u odnosu na subjekt nadzora, ovlaštene osobe Agencije sastavljaju zapisnik.

(2) Na završetak postupka posrednog nadzora na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 86. do 88. ovoga Zakona, osim članka 86. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Na temelju nalaza utvrđenih zapisnikom iz stavka 1. ovoga članka Agencija je ovlaštena poduzeti sve nadzorne mjere kao i u slučaju neposrednog nadzora.

Postupanje Agencije nakon završetka postupka nadzora

Članak 90.

- (1) Agencija je ovlaštena subjektu nadzora za nezakonitosti i/ili nepravilnosti utvrđene u postupku nadzora izreći odgovarajuće nadzorne mjere propisane ovim Zakonom i, ako je to primjenjivo, Uredbom (EU) br. 537/2014 i/ili dati preporuku.
- (2) U smislu ovoga Zakona, nezakonitosti su stanja i postupci koji nisu u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, Uredbom (EU) br. 537/2014, drugim zakonima i propisima donesenima na temelju njih i uredbama Europske unije kojima se uređuje obavljanje zakonske revizije.
- (3) U smislu ovoga Zakona, nepravilnosti su stanja i postupci koji nisu u skladu s vlastitim poslovnim politikama i usvojenim pravilima subjekta nadzora, standardima i pravilima struke, ili se oni dosljedno ne primjenjuju. Poslovne politike i pravila subjekta nadzora moraju biti u skladu s propisima, standardima i drugim pravilima struke.
- (4) Kada Agencija utvrdi postojanje osnova sumnje o počinjenom kaznenom djelu ili prekršaju, obavezno podnosi odgovarajuću prijavu nadležnom tijelu, a u slučaju kaznenih djela koja se progone po prijedlogu samo ako to smatra opravdanim i svrhovitim.

Preporuke Agencije ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima

Članak 91.

- (1) Ako Agencija u postupku nadzora osiguranja kvalitete rada revizorskih društava utvrdi slabosti, manjkavosti, nedostatke ili nepravilnosti koji ne predstavljaju značajno kršenje ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014 ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona ili Uredbe (EU) br. 537/2014, odnosno ne predstavljaju značajno kršenje vlastitih pravila i standarda i pravila struke ili kada Agencija smatra potrebnim da revizorsko društvo poduzme radnje i aktivnosti radi unaprjeđenja svog poslovanja i sustava unutarnje kontrole kvalitete i smanjenja ili uklanjanja rizika kojima je izloženo ili može biti izloženo u obavljanju svojih aktivnosti, Agencija može revizorskom društvu dati preporuku u cilju unaprjeđenja poslovanja i sustava unutarnje kontrole kvalitete ili smanjenja ili uklanjanja rizika kojima je ovlašteni revizor ili revizorsko društvo izloženo ili može biti izloženo u obavljanju svojih aktivnosti.
- (2) Ako Agencija revizorskom društvu daje preporuku, revizorsko društvo obvezno je Agenciji dostaviti plan, rokove i dinamiku postupanja po preporuci Agencije, vodeći pri tome računa o roku za provedbu preporuka koje je odredila Agencija.
- (3) Ako revizorsko društvo ne postupi u skladu s preporukom iz stavka 1. ovoga članka, Agencija mu je ovlaštena izreći odgovarajuće primjerene nadzorne mjere propisane ovim Zakonom i, ako je to primjenjivo, Uredbom (EU) br. 537/2014.
- (4) Preporuke iz ovoga članka nisu upravni akt.

Izvjštavanje Agencije o provedenim nadzorima

Članak 92.

Agencija je obvezna na svojoj mrežnoj stranici objaviti ukupne rezultate o nadzoru osiguranja kvalitete rada ovlaštenih revizora i revizorskih društava i poduzetim mjerama za jednogodišnji nadzorni ciklus najkasnije u roku od četiri mjeseca po isteku tog ciklusa.

Ostale ovlasti Agencije

Članak 93.

Agencija je ovlaštena raznim vrstama objava (uputama, smjernicama i sl.) obavještavati određene skupine subjekata nadzora i druge adresate o objašnjenju ili načinu primjene određenih propisa iz njezine nadležnosti ili s njima povezanih općih pravnih akata.

POGLAVLJE X. NADZORNE MJERE

Vrste nadzornih mjera

Članak 94.

(1) Agencija može izreći sljedeće nadzorne mjere:

1. nalog subjektu nadzora da se suzdrži od ponavljanja određenog postupanja
2. javnu opomenu, u kojoj se najmanje navodi odgovoran subjekt nadzora i vrsta nezakonitosti i nepravilnosti, koja se objavljuje na mrežnoj stranici Agencije
3. nalog za otklanjanje nezakonitosti i/ili nepravilnosti
4. privremenu zabranu ovlaštenom revizoru, samostalnom revizoru, revizorskom društvu i glavnom revizijskom partneru obavljanje zakonskih revizija i/ili potpisivanje revizorskog izvješća, u trajanju do tri godine
5. utvrđenje da revizorsko izvješće ne ispunjava zahtjeve iz članka 58. ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014
6. privremenu zabranu članu revizorskog društva za obavljanje funkcije u revizorskom društvu ili članu upravnog ili upravljačkog organa subjekta od javnog interesa obavljanje funkcije u subjektu od javnog interesa, u trajanju do tri godine
7. ukidanje rješenja kojim je izdano odobrenje za rad revizorskom društvu, ovlaštenom revizoru ili samostalnom revizoru ili ukidanje rješenja kojim je izdano odobrenje za rad ovlaštenom revizoru iz druge države članice, ovlaštenom revizoru iz treće zemlje ili prestanak važenja registracije revizorskom društvu iz druge države članice, revizoru u trećoj zemlji i subjektu za obavljanje revizije u trećoj zemlji.

(2) U slučaju kada Hrvatska revizorska komora ne izvršava zadaće iz članka 101. stavka 1. točaka 6. do 8. ovoga Zakona i/ili ih ne izvršava na zakonom propisan način i/ili ih izvršava na način kojim se narušavaju postavljeni standardi i ugled revizijske profesije i/ili kada ne ispunjava uvjete iz članka 101. stavka 2. ovoga Zakona, Agencija može Hrvatskoj revizorskoj komori, osim mjera iz stavka 1. ovoga članka, izreći i nadzornu mjeru privremene zabrane obavljanja zadaća iz članka 102. stavka 1. točaka 6. do 8. ovoga Zakona, na određeno vrijeme i/ili do ispunjavanja uvjeta.

(3) Agencija može izreći jednu ili više nadzornih mjera iz stavaka 1. i/ili 2. ovoga članka.

(4) Nadzorne mjere izriču se rješenjem.

(5) Ako je donošenje mjera iz stavaka 1. i/ili 2. ovoga članka potrebno radi zaštite korisnika revizorskog izvješća i/ili javnog interesa, a radi se o mjerama koje se ne mogu odgađati te su činjenice na kojima se mjera temelji utvrđene ili su barem učinjene vjerojatnim, Agencija može o njima neposredno riješiti u skladu sa zakonom kojim se uređuje opći upravni postupak.

Nadzorna mjera ukidanja rješenja

Članak 95.

(1) Agencija će ovlaštenom revizoru izreći nadzornu mjeru iz članka 94. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona i ukinuti rješenje kojim je izdano odobrenje za rad ako:

1. ovlašten revizor sustavno i teško krši odredbe ovoga Zakona, podzakonskih propisa donesenih temeljem ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014, kojima se uređuje obavljanje revizorskih usluga, ili
2. ovlašten revizor ne postupuje po drugim nadzornim mjerama koje je izrekla Agencija rješenjem.

(2) Agencija će revizorskom društvu izreći nadzornu mjeru iz članka 94. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona i ukinuti rješenje kojim je izdano odobrenje za rad ako:

1. revizorsko društvo sustavno i teško krši odredbe ovoga Zakona, podzakonskih propisa donesenih temeljem ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014, kojima se uređuje obavljanje revizorskih usluga
2. revizorsko društvo na bilo koji način onemogućuje provođenje nadzora osiguranja kvalitete rada
3. revizorsko društvo ne postupuje po nadzornim mjerama koje je izrekla Agencija rješenjem, ili
4. revizorsko društvo nije organiziralo obavljanje revizorskih usluga ili ne vodi svoje poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju na način koji u svakom trenutku omogućuje provjeru obavlja li revizorsko društvo revizorske usluge u skladu s odredbama ovoga Zakona, i ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014 i propisa koji su na temelju njih doneseni i drugih propisa kojih se dužno pridržavati.

Djelotvorna primjena mjera

Članak 96.

Kod odlučivanja o vrsti radnja koje će se poduzeti, odnosno vrsti nadzornih mjera koje će se izreći u skladu s člankom 94. ovoga Zakona, Agencija je dužna u obzir uzeti sve relevantne okolnosti, uključujući sljedeće, gdje je to primjereno:

1. težinu i trajanje nezakonitosti i nepravilnosti
2. stupanj odgovornosti subjekta nadzora
3. financijsku snagu subjekta nadzora na što upućuje njegov godišnji prihod
4. iznos ostvarene dobiti ili spriječenog gubitka subjekta nadzora, ako ih je moguće utvrditi
5. razinu suradnje subjekta nadzora s Agencijom
6. prethodne povrede odredbi ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014 koje je počinio subjekt nadzora.

Objava odluka i mjera

Članak 97.

(1) Agencija je dužna rješenje iz članka 94. stavka 4. ovoga Zakona javno objaviti na svojoj mrežnoj stranici, odmah nakon dostave istog rješenja subjektu nadzora, pri čemu je potrebno navesti najmanje informacije o vrsti i prirodi nezakonitosti i nepravilnosti i identitetu subjekta nadzora.

(2) Agencija može odgoditi objavu rješenja o nadzornim mjerama ili ga može objaviti bez navođenja podataka koji bi omogućili identifikaciju odgovorne osobe, u skladu s odgovarajućim propisom, u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:

1. ako je nadzorna mjera izrečena fizičkoj osobi, a objava osobnih podataka bila bi nerazmjerna javnom interesu na osnovi prethodno provedenog testa razmjernosti
2. ako bi objava značajno ugrozila stabilnost financijskog sustava ili kazneni postupak koji je u tijeku
3. ako bi objava mogla prouzročiti, kada je to moguće utvrditi, nerazmjernu i ozbiljnu štetu uključenim institucijama ili fizičkim osobama.

(3) Ako je protiv rješenja iz članka 94. stavka 4. ovoga Zakona pokrenut upravni spor Agencija je kod objave obvezno tu informaciju uključiti u objavu ili izmijeniti prethodnu objavu ako je takvo pravno sredstvo podneseno nakon prvobitne objave. Agencija je obvezna objaviti odluku o ishodu upravnog spora.

(4) Agencija je dužna osigurati da objave iz stavka 1. ovoga članka budu dostupne najmanje pet godina na mrežnoj stranici nakon što je pravomoćno okončan upravni spor ili po isteku roka za pokretanje upravnog spora.

Prijavljivanje povreda propisa

Članak 98.

(1) Agencija je u svrhu poticanja prijavljivanja povreda odredbi ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014, dužna najmanje:

1. osigurati regulirano postupanje u vezi sa zaprimanjem prijava, pritužbi i daljnje aktivnosti u vezi s njima
2. omogućiti zaštitu osobnih podataka osobe koja prijavljuje moguće ili stvarne povrede ovoga Zakona i/ili Uredbe (EU) br. 537/2014 te osobe za koju se sumnja da ih je počinila, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka
3. pravovremeno omogućiti prijavljenoj osobi da se prije donošenja odluke koja se odnosi na nju očituje o okolnostima koje joj se stavljaju na teret.

(2) Revizorska društva dužna su uspostaviti odgovarajuće postupke kako bi njihovi radnici mogli interno ili na drugi način prijaviti potencijalne ili stvarne povrede ovoga Zakona i/ili Uredbe (EU) br. 537/2014 na način da odrede osobu kojoj je moguće podnijeti prijavu, a koja nije član upravnog ili upravljačkog tijela. Revizorsko društvo dužno je osigurati da osoba koja prijavljuje kršenje ovoga Zakona zbog toga ne snosi štetne posljedice.

(3) Agencija će detaljnije propisati pravilnikom postupanje u slučajevima iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka.

Razmjena informacija o nadzornim mjerama

Članak 99.

(1) Agencija je dužna godišnje dostaviti CEAOB-u skupne informacije o nadzornim mjerama izrečenim u skladu s ovim Zakonom.

(2) Agencija je dužna odmah obavijestiti CEAOB o svim privremenim zabranama iz članka 94. stavka 1. točaka 4. i 6. ovoga Zakona.

POGLAVLJE XI. HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA

Pravni položaj Hrvatske revizorske komore

Članak 100.

(1) Hrvatska revizorska komora je strukovna organizacija revizorskih društava, samostalnih revizora, ovlaštenih revizora, revizorskih pomoćnika i vježbenika.

(2) Hrvatska revizorska komora ima svojstvo pravne osobe.

Nadležnosti i zadaće Hrvatske revizorske komore

Članak 101.

(1) Hrvatska revizorska komora je ovlaštena i dužna:

1. promicati i štiti interese svojih članova
2. pratiti provedbu propisa iz područja revizije, davati inicijative za izmjenu propisa, sudjelovati u stručnoj raspravi o izmjeni propisa iz područja revizije i računovodstva
3. prevoditi na hrvatski jezik Međunarodne revizijske standarde, uz prethodno odobrenje Agencije, osim ako je te standarde usvojila Europska komisija
4. donositi nacionalne revizijske standarde za obavljanje drugih revizorskih usluga koje nisu obuhvaćeni Međunarodnim revizijskim standardima i ostalim standardima koje izdaje Međunarodni odbor za računovodstvo (IFAC), te davati njihova tumačenja, sve uz prethodno odobrenje Agencije
5. prevoditi etičke standarde računovodstvene struke koje izdaje Međunarodni odbor za računovodstvo (IFAC), uz prethodno odobrenje Agencije
6. organizirati i provoditi revizorski ispit osim u slučaju iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona
7. organizirati i provoditi stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita, osim u slučaju iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona
8. organizirati i provoditi stalno stručno usavršavanje
9. davati stručna mišljenja članovima Hrvatske revizorske komore i trećim osobama na njihov zahtjev
10. surađivati s odgovarajućim stručnim organizacijama iz drugih država članica i iz trećih zemalja

11. obavljati i druge poslove u skladu sa statutom Hrvatske revizorske komore, koji nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014 te na temelju njih donesenih propisa.

(2) Hrvatska revizorska komora je dužna za obavljanje zadaća iz stavka 1. točaka 3. do 8. ovoga članka osigurati dostatne organizacijske, tehničke, ljudske i financijske uvjete te osigurati sprečavanje sukoba interesa u odnosu na sve relevantne osobe koje sudjeluju o obavljanju ovih zadaća.

POGLAVLJE XII. MEĐUNARODNA SURADNJA

Suradnja s nadležnim tijelima država članica

Članak 102.

(1) Agencija pruža pomoć, dostavlja informacije, surađuje u postupcima nadzora i provodi druge oblike suradnje s nadležnim tijelima drugih država članica odgovornim za odobrenje, registraciju, nadzor osiguranja kvalitete rada i nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava u pogledu zakonske revizije, nadležnim tijelima imenovanim u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) br. 537/2014, EBA-om, ESMA-om i EIOPA-om, kad god je to potrebno u svrhu izvršavanja njihovih zadaća i odgovornosti.

(2) Po primitku zahtjeva nadležnog tijela iz stavka 1. ovoga članka za dostavom informacija, Agencija, bez neopravdanog odlaganja, dostavlja sve tražene informacije. Ako je potrebno, Agencija poduzima potrebne mjere za prikupljanje traženih informacija. Ako Agencija ne može pribaviti tražene informacije bez neopravdanog odlaganja, o tim razlozima izvješćuje nadležno tijelo koje je uputilo zahtjev.

(3) Agencija je ovlaštena od nadležnih tijela iz stavka 1. ovoga članka zahtijevati dostavu te razmjenjivati povjerljive informacije u skladu s ovim Zakonom.

(4) Ne dovodeći u pitanje obveze kojima podliježe u sudskom postupku, Agencija primljene informacije može koristiti samo u cilju izvršavanja ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014 te u kontekstu upravnih ili sudskih postupaka koji se posebno odnose na izvršavanje tih zadaća.

Zahtjev nadležnog tijela države članice Agenciji za provođenje nadzora

Članak 103.

(1) Ako Agencija primi obavijest od nadležnog tijela iz članka 104. stavka 1. ovoga Zakona da se na teritoriju Republike Hrvatske provode ili su se provodile aktivnosti suprotne odredbama ovoga Zakona, poduzet će primjerene mjere te će izvijestiti to nadležno tijelo o rezultatu i, u mjeri u kojoj je to moguće, o značajnom privremenom razvoju situacije.

(2) Agencija može na zahtjev nadležnog tijela druge države članice provesti nadzor na području Republike Hrvatske.

(3) Agencija može na zahtjev nadležnog tijela druge države članice dozvoliti prisustvovanje radnika tog nadležnog tijela za vrijeme provođenja nadzora iz stavka 2. ovoga članka koju provode ovlaštene osobe Agencije.

(4) Nadzor iz stavka 2. ovoga članka provodi se u skladu s odredbama ovoga Zakona, Uredbe (EU) br. 537/2014, ako je to primjenjivo, i drugim propisima.

Zahtjev Agencije nadležnom tijelu države članice za provođenjem nadzora

Članak 104.

(1) Ako Agencija utvrdi da se provode ili su se provodile aktivnosti suprotne odredbama propisa druge države članice kojima je prenesena Direktiva 2006/43/EZ na području druge države članice, o tome će detaljno izvijestiti nadležno tijelo te druge države članice.

(2) Agencija može tražiti nadležno tijelo druge države članice da to nadležno tijelo druge države članice provede nadzor na području te druge države članice.

(3) Agencija može zahtijevati prisustvovanje određenog broja svojih ovlaštenih osoba Agencije za vrijeme provođenja nadzora iz stavka 2. ovoga članka kojeg provode radnici nadležnog tijela iz druge države članice.

Odbijanje zahtjeva za dostavom informacija i provođenje nadzora

Članak 105.

Agencija može odbiti postupati po zahtjevima iz članka 102. stavka 2. i članka 13. stavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona:

1. ako dostava informacija ili provođenje nadzora može nepovoljno utjecati na suverenitet, sigurnost ili pravni poredak Republike Hrvatske ili ako bi se dostavom informacija provođenje nadzora kršili propisi kojima se regulira nacionalna sigurnost
2. ako su pred tijelima Republike Hrvatske već pokrenuti sudski postupci u vezi s istim radnjama i protiv istih osoba na koje se zahtjev odnosi, ili
3. ako su nadležna tijela Republike Hrvatske već donijela pravomoćnu presudu protiv osoba iz točke 2. ovoga stavka za iste radnje.

Suradnja s nadležnim tijelima trećih zemalja

Članak 106.

(1) Agencija je ovlaštena dostaviti radnu dokumentaciju ili druge dokumente u posjedu revizorskih društava nadležnim tijelima treće zemlje odgovornim za odobrenje, nadzor osiguranja kvalitete rada i nadzora revizora i revizorskih društava u trećoj zemlji te zapisnike o nadzoru u vezi s predmetnim zakonskim revizijama pod uvjetom:

1. da se radna dokumentacija ili drugi dokumenti odnose na revizije godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društava koja su izdala vrijednosne papire u trećoj zemlji ili koja su dio grupe koja izdaje zakonom propisane godišnje konsolidirane financijske izvještaje u trećoj zemlji
2. da radnu dokumentaciju dostavlja Agencija nadležnom tijelu treće zemlje na njegov zahtjev

3. da nadležno tijelo treće zemlje ispunjavaju uvjete koje propisuje Europska komisija u skladu s člankom 47. stavkom 3. Direktive 2006/43/EZ
4. postojanja sporazuma između Agencije i nadležnog tijela treće zemlje koji se temelje na dogovorenoj uzajamnosti
5. prijenos osobnih podataka nadležnom tijelu treće zemlje provodi se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(2) Suradnja iz stavka 1. točke 4. ovoga članka moguća je samo uz ispunjenje sljedećih uvjeta:

1. nadležno tijelo treće zemlje dužno je dokazati opravdanost zahtjeva za dostavom radne dokumentacije i drugih dokumenata
2. osobe koje su zaposlene ili su bile zaposlene u nadležnom tijelu treće zemlje koje zahtijeva radnu dokumentaciju i druge dokumente podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne
3. zaštite trgovinskih interesa revidiranog subjekta, pri čemu pravo na industrijsko i intelektualno vlasništvo ne smije biti ugroženo
4. nadležno tijelo treće zemlje radnu dokumentaciju i druge dokumente koji su im dostavljeni mogu u skladu sa svojim nacionalnim propisima koristiti samo u svrhu provođenja nadzora osiguranja kvalitete rada i nadzora revizora i revizorskih društava iz treće zemlje ako su jednakovrijedni onima iz članaka 29., 30. i 32. Direktive 2006/43/EZ.

(3) Agencija može odbiti zahtjev nadležnog tijela treće zemlje za dostavom radne dokumentacije ili drugih dokumenata u posjedu revizorskog društva:

1. ako dostava može nepovoljno utjecati na suverenitet, sigurnost ili pravni poredak Republike Hrvatske ili Europske unije, ili
2. ako su pred tijelima Republike Hrvatske ili Europske unije već pokrenuti sudski postupci u vezi s istim radnjama i protiv istih osoba na koje se zahtjev o suzdržanosti odnosi, ili
3. ako su nadležna tijela Republike Hrvatske ili Europske unije već donijela pravomoćnu presudu protiv osoba iz točke 2. ovoga stavka za iste radnje.

(4) Agencija je dužno obavijestiti Europsku komisiju o suradnji iz stavaka 1. do 3. ovoga članka.

POGLAVLJE XIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Prekršaji revizorskog društva i samostalnog revizora

Članak 107.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se revizorsko društvo ako:

1. ne obavijesti Agenciju o nastupanju propisanih okolnosti u skladu sa člankom 10. stavkom 7. ovoga Zakona
2. obavlja nerevizorske usluge protivno članku 44. stavku 2. i/ili 3. ovoga Zakona
3. u pogledu navođenja informacija koje bi mogle utjecati na neovisnost obavljanja revizorskih usluga postupi protivno članku 44. stavku 5. ovoga Zakona
4. u pogledu ugovorenih revizorskih usluga postupi protivno članku 40. stavku 4. ovoga Zakona

5. o raskidu ugovora o reviziji ne obavijesti Agenciju u skladu sa člankom 40. stavkom 6. ovoga Zakona
6. ne osigura novom revizorskom društvu pristup svim relevantnim informacijama u skladu sa člankom 46. stavkom 5. ovoga Zakona
7. ne poduzima potrebne mjere radi osiguranja neovisnosti obavljanja revizorskih usluga u skladu sa člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona
8. svojim postupcima ne osigura neovisnost obavljanja revizorskih usluga u skladu sa člankom 49. stavkom 1. ovoga Zakona
9. sudjeluje u obavljanju revizorskih usluga i/ili utječe na rezultate revizorskih usluga protivno članku 49. stavku 2. ovoga Zakona
10. u pogledu statusnih promjena revidiranog subjekta ne postupi u skladu sa člankom 49. stavkom 4. ovoga Zakona
11. ne poduzme mjere i/ili ne usvoji zaštitne mehanizme u skladu sa člankom 49. stavkom 5. ovoga Zakona
12. u pogledu revizorskih radnih materijala ne postupi u skladu sa člankom 49. stavkom 6. ovoga Zakona
13. prije prihvaćanja ili nastavljanja obavljanja revizorske usluge ne postupi u skladu sa člankom 52. ovoga Zakona
14. se ne pridržava organizacijskih zahtjeva u skladu sa člankom 53. stavkom 1. ovoga Zakona
15. u pogledu organizacije revizorskog rada ne postupi u skladu sa člankom 54. stavkom 1., 5., 6., 8. i/ili 10. ovoga Zakona
16. ne sastavi revizorsko izvješće o obavljenoj zakonskoj reviziji u skladu sa člankom 58. stavkom 1. ovoga Zakona
17. revizorsko izvješće ne sadrži podatke u skladu sa člankom 58. stavkom 2. ovoga Zakona
18. u pogledu osiguranja od odgovornosti za štetu ne postupi u skladu sa člankom 60. stavku 1. ovoga Zakona
19. obavlja reviziju financijskih izvještaja subjekata od javnog interesa protivno članku 63. ovoga Zakona
20. ne dostavi dodatno izvješće u skladu sa člankom 67. ovoga Zakona
21. ne uspostavi odgovarajuće postupke koje se odnose na prijavljivanje povrede propisa u skladu sa člankom 98. stavkom 2. ovoga Zakona
22. ne poštuje ograničenja u pogledu naknade za obavljene usluge u skladu sa člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 537/2014
23. ne poštuje zabranu pružanja nerevizorskih usluga iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014
24. pripremu zakonske revizije i procjenu prijetnju neovisnosti ne obavlja u skladu sa člankom 6. stavkom 1. i/ili 2. Uredbe (EU) br. 537/2014
25. o nepravilnostima ne obavijesti subjekt koji je predmet revizije u skladu sa člankom 7. Uredbe (EU) br. 537/2014
26. revizorsko izvješće koje se odnosi na zakonsku reviziju subjekta od javnog interesa nije sastavljeno u skladu sa člankom 10. stavkom 2., 3. i/ili 4. Uredbe (EU) br. 537/2014
27. dodatno izvješće za revizijski odbor nije sastavljeno u skladu sa člankom 11. stavkom 1., 2., 3. i/ili 5. Uredbe (EU) br. 537/2014
28. ne izvještava nadležno tijelo subjekta od javnog interesa u skladu sa člankom 12. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 537/2014

29. izvješće o transparentnosti ne objavljuje u skladu sa člankom 13. stavkom 1. i/ili 2. Uredbe (EU) br. 537/2014
30. ne pruži informacije Agenciji u skladu sa člankom 14. Uredbe (EU) br. 537/2014
31. ne čuva evidencije u skladu sa člankom 15. Uredbe (EU) br. 537/2014
32. obavlja zakonsku reviziju istog subjekta od javnog interesa protivno članku 17. stavku 3. Uredbe (EU) br. 537/2014
33. ne omogući pristup dodatnim izvješćima u skladu sa člankom 18. podstavkom 2. Uredbe (EU) br. 537/2014.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba revizorskog društva.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 kuna do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka samostalni revizor.

Prekršaji ovlaštenog revizora

Članak 108.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se ovlašteni revizor ako:

1. ne obavijesti Agenciju o nastupanju propisanih okolnosti u skladu sa člankom 10. stavkom 7. ovoga Zakona
2. ne poduzima potrebne mjere radi osiguranja neovisnosti obavljanja revizorskih usluga u skladu sa člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona
3. svojim postupcima ne osigura neovisnost obavljanja revizorskih usluga u skladu sa člankom 49. stavkom 1. ovoga Zakona
4. sudjeluje u obavljanju revizorskih usluga i/ili utječe na rezultate revizorskih usluga protivno članku 49. stavku 2. ovoga Zakona
5. ne poduzme mjere i/ili ne usvoji zaštitne mehanizme u skladu sa člankom 49. stavkom 5. ovoga Zakona
6. pogledu revizorskih radnih materijala ne postupi u skladu sa člankom 49. stavkom 6. ovoga Zakona
7. postupi protivno zabrani iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona
8. prije prihvaćanja ili nastavljanja obavljanja revizorske usluge ne postupi u skladu sa člankom 52. ovoga Zakona
9. ne poštuje ograničenja u pogledu naknade za obavljene usluge u skladu sa člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 537/2014
10. ne poštuje zabranu pružanja nerevizorskih usluga iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014
11. pripremu zakonske revizije i procjenu prijetnju neovisnosti ne obavlja u skladu sa člankom 6. stavkom 1. i/ili 2. Uredbe (EU) br. 537/2014
12. o nepravilnostima ne obavijesti subjekt koji je predmet revizije u skladu sa člankom 7. Uredbe (EU) br. 537/2014
13. kao nadzornik kontrole kvalitete angažmana ne provodi provjeru kvalitete angažmana u skladu sa člankom 8. stavkom 1., 4., 5. i/ili 7. Uredbe (EU) br. 537/2014

14. revizorsko izvješće koje se odnosi na zakonsku reviziju subjekta od javnog interesa nije sastavljeno u skladu sa člankom 10. stavkom 2., 3. i/ili 4. Uredbe (EU) br. 537/2014
15. dodatno izvješće za revizorski odbor nije sastavljeno u skladu sa člankom 11. stavkom 1., 2., 3. i/ili 5. Uredbe (EU) br. 537/2014
16. ne izvještava nadležno tijelo subjekta od javnog interesa u skladu sa člankom 12. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 537/2014
17. izvješće o transparentnosti ne objavljuje u skladu sa člankom 13. stavkom 1. i/ili 2. Uredbe (EU) br. 537/2014
18. ne pruži informacije Agenciji u skladu sa člankom 14. Uredbe (EU) br. 537/2014
19. ne čuva evidencije u skladu sa člankom 15. Uredbe (EU) br. 537/2014
20. obavlja zakonsku reviziju istog subjekta od javnog interesa protivno članku 17. stavku 3. Uredbe (EU) br. 537/2014
21. kao glavni partner za reviziju obavlja zakonsku reviziju protivno članku 17. stavku 7. Uredbe (EU) br. 537/2014
22. ne omogući pristup dodatnim izvješćima u skladu sa člankom 18. podstavkom 2. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Prekršaji ostalih osoba

Članak 109.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će počinitelj kao pravna osoba ako:

1. obavlja revizorske usluge u Republici Hrvatskoj protivno članku 5. stavku 1. ovoga Zakona
2. kao revizorsko društvo iz druge države članice obavlja zakonsku reviziju u Republici Hrvatskoj protivno članku 5. stavku 2. ovoga Zakona
3. kao revizorsko društvo iz druge države članice prije početka obavljanja zakonske revizije ne postupi u skladu sa člankom 25. stavkom 2. ovoga Zakona
4. kao obveznik zakonske revizije u pogledu imenovanja revizorskog društva ne postupi u skladu sa člankom 41. stavkom 1. i/ili 2. ovoga Zakona
5. kao revidirani subjekt ne dostavi dokumentaciju revizorskom društvu u skladu sa člankom 45. stavkom 1. ovoga Zakona
6. kao revidirani subjekt ne osigura pristup i korištenje poslovnih prostorija revizorskom društvu u skladu sa člankom 45. stavkom 2. ovoga Zakona
7. kao revidirani subjekt ne omogući pristup svim programima i elektroničkim zapisima u skladu sa člankom 45. stavkom 3. ovoga Zakona
8. kao revizor grupe ne stavi na raspolaganje relevantnu dokumentaciju Agenciji u skladu sa člankom 56. stavkom 6. ovoga Zakona
9. kao subjekt od javnog interesa u pogledu trajanja revizijskog angažmana postupi protivno članku 17. stavku 1. i/ili 6. Uredbe (EU) br. 537/2014.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinitelj koji je fizička osoba.

Prekršaji subjekata nadzora

Članak 110.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se subjekt nadzora kao pravna osoba ako:

1. ne učini dostupnim i/ili ne dostavi i/ili ne preda dokumentaciju u skladu sa člankom 81. stavkom 1. ovoga Zakona
2. ne osigura prisustvo osobe relevantne za provođenje nadzora u skladu sa člankom 83. stavkom 5. ovoga Zakona
3. ne osigura uvjete u skladu sa člankom 84. stavkom 2. ovoga Zakona
4. ne omogući ovlaštenim radnicima Agencije obavljanje neposrednog nadzora u skladu sa člankom 84. stavkom 1. ovoga Zakona
5. ne omogući nadzor informacijskog sustava i tehnologija u skladu sa člankom 85. stavkom 2. ovoga Zakona

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 kuna do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u subjektu nadzora pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka subjekt nadzora kao fizička osoba.

Prekršaji Hrvatske revizorske komore

Članak 111.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se Hrvatska revizorska komora ako:

1. ne prevodi na hrvatski jezik Međunarodne revizijske standarde u skladu sa člankom 101. stavkom 1. točkom 3. ovoga Zakona
2. u pogledu nacionalnih revizijskih standarda za obavljanje drugih revizorskih usluga i/ili njihovih tumačenja ne postupa u skladu sa člankom 101. stavkom 1. točkom 4. ovoga Zakona
3. ne prevodi etičke standarde računovodstvene struke koje izdaje Međunarodni odbor za računovodstvo u skladu sa člankom 101. stavkom 1. točkom 5. ovoga Zakona
4. ne organizira i/ili ne provodi revizorski ispit u skladu sa člankom 10. ovoga Zakona
5. ne organizira i/ili ne provodi stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita i/ili stalno stručno osposobljavanje u skladu sa člancima 13. i 14. ovoga Zakona
6. protivno članku 101. stavku 1. točki 11. ovoga Zakona statutom propiše obavljanje poslova koji su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona
7. za obavljanje propisanih zadaća ne osigura uvjete ili mjere u skladu člankom 101. stavkom 2. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 5. ovoga Zakona odgovorna osoba u Hrvatskoj revizorskoj komori.

Objava izrečenih prekršajnopравnih sankcija

Članak 112.

(1) Agencija je ovlaštena bez odgode na svojoj mrežnoj stranici objaviti svaku odluku prekršajnih sudova, kojom se izriče prekršajnopравna sankcija zbog počinjenja prekršaja propisanih ovim Zakonom, nakon što je osoba kojoj je prekršajnopравna sankcija izrečena

obaviještena o takvoj odluci, uključujući i nepravomoćnu odluku prekršajnog suda donesenu u postupku u kojem je Agencija ovlaštena tužitelj, uz naznaku da se radi o nepravomoćnoj odluci, kao i sporazume stranaka u prekršajnom postupku o priznavanju krivnje, odnosno sporazume o sankcijama i mjerama.

(2) Ako je protiv objavljene nepravomoćne odluke iz stavka 1. ovoga članka podnesen odgovarajući pravni lijek, Agencija će također objaviti informacije o podnesenom pravnom lijeku, kao i sve naknadne informacije o ishodu postupka pokrenutog po podnesenom pravnom lijeku, uključujući informacije o ukidanju takve odluke.

(3) Objava informacija iz stavka 1. ovoga članka sadržavat će najmanje objavu informacija o vrsti i prirodi kršenja odredaba ovoga Zakona i/ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te o identitetu odgovornih osoba.

(4) Agencija neće objaviti identitet pravnih osoba, odnosno osobne podatke fizičkih osoba prema kojima je izrečena prekršajna sankcija u sljedećim slučajevima:

1. kada bi sankcija izrečena protiv fizičke osobe bila nerazmjerna s obvezatnom ranijom procjenom razmjernosti takve objave
2. kada bi objava ugrozila stabilnost financijskih tržišta ili kazneni progon odnosno kazneni postupak koji je u tijeku
3. kada bi objava prouzročila nerazmjernu štetu uključenim institucijama ili pojedincima.

(5) Informacije objavljene u skladu s odredbama ovoga članka bit će dostupne na mrežnoj stranici Agencije najmanje pet godina od dana njihove objave.

(6) U skladu s odredbama o rehabilitaciji u smislu zakona kojim se uređuje prekršajni postupak, Agencija će istekom roka od tri godine od dana pravomoćnosti odluke o prekršaju sa svoje mrežne stranice ukloniti osobne podatke u smislu zakona kojim se uređuje zaštita osobnih podataka, a iz kojih bi bilo moguće utvrditi identitet počinitelja prekršaja.

POGLAVLJE XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odobrenja i suglasnosti koji su na snazi

Članak 113.

(1) Za ovlaštene revizore koji su pravo na obavljanje revizije stekli u skladu sa Zakonom o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) i koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona upisani u registar ovlaštenih revizora kojeg vodi Hrvatska revizorska komora, smatra se da imaju odobrenje za rad u skladu s ovim Zakonom.

(2) Rok iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona počinje teći od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Potvrde ovlaštenim revizorima o položenom revizorskom ispitu koje su izdane do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju i dalje na snazi.

(4) Dozvole za obavljanje revizije koje su izdane revizorskim društvima, samostalnim revizorima odnosno zajedničkim revizorskim uredima u skladu sa Zakonom o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) do dana stupanja na snagu ovoga Zakona i koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona upisani u registar revizorskih društava, samostalnih revizora odnosno zajedničkih revizorskih ureda kojeg vodi Hrvatska revizorska komora, smatraju se odobrenjem za rad revizorskom društvu, odnosno samostalnom revizoru izdanim u skladu s ovim Zakonom.

(5) Revizorska društva, samostalni revizori, odnosno zajednički revizorski uredi upisani u registre Hrvatske revizorske komore na dan stupanja na snagu ovoga Zakona dužni su svoju organizaciju i poslovanje uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od jedne godine od datuma stupanja na snagu ovoga Zakona i o tome podnijeti Agenciji izvještaj o usklađenju uz priložene odgovarajuće dokaze.

(6) Ako revizorsko društvo, samostalni revizor, odnosno zajednički revizorski ured ne postupi u skladu sa stavkom 5. ovoga članka Agencija će primijeniti nadzorne mjere u skladu s ovim Zakonom.

Postupci u tijeku

Članak 114.

(1) Postupke izdavanja potvrda o položenom revizorskom ispitu ovlaštenim revizorima odnosno upisa u registar ovlaštenih revizora, dozvola za rad revizorskim društvima, samostalnim revizorima, odnosno zajedničkim revizorskim uredima pokrenute na osnovi Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) preuzima Agencija stupanjem na snagu ovoga Zakona te će ih dovršiti prema odredbama Zakona o reviziji (Narodne novine br. 146/05, 139/08 i 144/12).

(2) Postupke nadzora pokrenute na osnovi Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) preuzima Agencija stupanjem na snagu ovoga Zakona te će ih dovršiti prema odredbama Zakona o reviziji (Narodne novine br. 146/05, 139/08 i 144/12).

(3) Stegovne postupke pokrenute na osnovi Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) dovršit će Hrvatska revizorska komora prema odredbama toga zakona ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014.

Važenje Međunarodnih revizijskih standarda

Članak 115.

Međunarodni revizijski standardi i druga pravila revizorske struke koja se primjenjuju na osnovi Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) ostaju na snazi dok ih ne donese Europska komisija.

Hrvatska revizorska komora

Članak 116.

(1) Hrvatska revizorska komora je dužna svoju organizaciju i poslovanje uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. O izvršenom usklađenju Komora je dužna podnijeti Agenciji izvještaj o usklađenju, uz priložene odgovarajuće dokaze, u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ako Hrvatska revizorska komora ne postupi u skladu sa stavkom 1. ovoga članka Agencija će primijeniti nadzorne mjere u skladu s ovim Zakonom.

(3) Hrvatska revizorska komora je dužna u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona Agenciji omogućiti pristup svim podacima u papirnatom i elektroničkom obliku koji su potrebni Agenciji za obavljanje zadaća iz njezinog djelokruga i nadležnosti propisanih ovim Zakonom i Uredbom (EU) br. 537/2014, osim onih potrebnih za dovršenje postupaka iz članka 114. stavka 3. ovoga Zakona. Hrvatska revizorska komora je, na zahtjev Agencije, dužna Agenciji dostaviti svaki podatak u odnosu na kojeg joj je dužna omogućiti pristup. Hrvatska revizorska komora je dužna, na vlastiti trošak, ustupiti Agenciji računalni program registara koje vodi u skladu sa Zakonom o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) i sva prava vezana uz korištenje navedenog računalnog programa, na način da Agencija može nesmetano koristiti računalni program i podatke.

Zaposlenici Hrvatske revizorske komore

Članak 117.

Nadzornicima koji su zaposleni u Hrvatskoj revizorskoj komori duže od šest mjeseci prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona i koji ispunjavaju uvjete određene ovim Zakonom, Agencija je u obvezi u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona omogućiti sklapanje ugovora o radu na određeno vrijeme od najduže šest mjeseci za provođenje nadzora iz članka 75. stavka 2. ovoga Zakona.

Odbor za javni nadzor revizije

Članak 118.

(1) Odbor za javni nadzor revizije prestaje raditi s danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Dokumentacija Odbora za javni nadzor revizije dostupna je Agenciji za obavljanje zadaća iz njezinog djelokruga i nadležnosti propisanih ovim Zakonom i Uredbom (EU) br. 537/2014 na njezin zahtjev.

Donošenje provedbenih propisa Agencije

Članak 119.

(1) Agencija će u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti provedbene propise čije je donošenje propisano ovim Zakonom.

(2) Do donošenja provedbenih propisa iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12), osim onih dijelova koji su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014.

Stupanje na snagu

Članak 120.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.